

การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ภาคเหนือตอนบน

เสงี่ยม คินดี

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

พ.ศ. 2548

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองปัญหาพิเศษ
โครงการบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการพัฒนา

ชื่อเรื่อง

การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ภาคเหนือตอนบน

โดย

เสี้ยวม คีนดี

พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา หนูผล)

วันที่ ๓๐ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

กรรมการที่ปรึกษา

(ศาสตราจารย์ ดร.นำชัย หนูผล)

วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

กรรมการที่ปรึกษา

(อาจารย์ทรงศักดิ์ ภูน้อย)

วันที่ 30 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

หัวหน้าภาควิชาส่งเสริมการเกษตร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระพล ทองมา)

วันที่ 29 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

โครงการบัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทรงวุฒิ เพ็ชรประดับ)

รองประธานกรรมการโครงการบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 1 เดือน มิ.ย. พ.ศ. ๕๕

ชื่อเรื่อง การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัย
เพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือตอนบน

ชื่อผู้เขียน นางสาวเสงี่ยม คีนดี

ชื่อปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการพัฒนา

ประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุนิลา ทนุผล

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) พรรณนาถึง ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและนักวิจัยในเขตภาคเหนือตอนบน (2) ศึกษาความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ พัฒนาโครงการวิจัย งานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย งานติดตามโครงการวิจัยและงานเครือข่ายความรู้ ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประสานงานหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือตอนบน จำนวน 12 คน และนักวิจัยที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย จำนวน 68 คน ที่ได้รับอนุมัติโครงการในปีงบประมาณ 2545 และ ปีงบประมาณ 2546 ในเขตภาคเหนือตอนบน 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน อุตรดิตถ์ โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหาและทดสอบความเที่ยง โดยได้ค่าความเที่ยง 0.91 การเก็บรวบรวมข้อมูลได้ดำเนินการระหว่างเดือน กรกฎาคม – กันยายน พ.ศ. 2547 และวิเคราะห์ข้อมูล ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ประสานงานวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีสถานภาพการสมรสทั้งเป็นโสดและสมรสแล้วเท่ากัน มีอายุเฉลี่ย 46 ปี และกลุ่มใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาโท โดยมีรายได้เฉลี่ย 276,667 บาทต่อปี และมีประสบการณ์การฝึกอบรมเฉลี่ย 9 ครั้ง สำหรับนักวิจัยส่วนใหญ่เป็นเพศชายและมีสถานภาพการสมรสแล้ว มีอายุเฉลี่ย 42 ปี และกลุ่มใหญ่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี โดยมีรายได้เฉลี่ย 127,575 บาทต่อปี และมีประสบการณ์การฝึกอบรมเฉลี่ย 4 ครั้ง

สำหรับการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจ

ของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือตอนบน ในด้านงานพัฒนาโครงการวิจัย งานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย งานติดตามโครงการวิจัย และงานเครือข่ายความรู้ มีความเหมาะสมในระดับมาก แต่อย่างไรก็ตามยังมีผู้ให้ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อย และไม่เหมาะสม ซึ่งสามารถสรุปประเด็นข้อเสนอแนะจากผลการวิจัยต่อการดำเนินงานกล่าวคือ งานพัฒนาโครงการวิจัย ควรจัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิและนักวิจัยเข้ามาเป็นองค์ประกอบในการร่วมพิจารณาโครงการวิจัย ประเด็นงานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย ไม่ควรบันทึกข้อมูลโครงการลงโปรแกรมคอมพิวเตอร์ถือว่าเป็นภาระงานที่ซ้ำซ้อนกับ สกว. สำนักงานภาค ส่วนงานติดตามโครงการวิจัยควรเข้าพื้นที่ติดตามการดำเนินงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง แต่ไม่ควรยึดกิจกรรมที่ระบุไว้ในสัญญาเป็นตัวกำหนดควรดูผลของการวิจัยเป็นหลัก และงานเครือข่ายความรู้การจัดฝึกอบรมให้ประโยชน์กับชุมชน ควรเป็นบทบาทของนักวิจัยและให้ตรงตามความต้องการของชุมชนเพื่อจะนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง

จำนวน ๒๔ ฉบับ
นักหอสมุด

Title	Implementation of the Given Missions by the Community-based Research Node in the upper Northern Regions, Thailand
Author	Ms.Sangieam Kundee
Degree of	Master of Arts in Development Administration
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr.Sunila Thanupon

ABSTRACT

The objectives of this study were to investigate: (1) the description of personal, economic, and social characteristics of coordinators and researchers in the Community-based Research Node in the upper Northern Regions, Thailand; and (2) the perspectives of coordinators and researchers towards their implementation of the given missions as well as their suggestions to improve their work. The given missions included prospects of project development, project contracting, project monitoring and knowledge network. A questionnaire survey was conducted with 12 coordinators and 68 research project leaders whose projects were granted between 2002 and 2003 in 9 provinces of upper northern Thailand, namely, Chiangrai, Phayao, Maehongson, Chiangmai, Lampoon, Lampang, Phrae, Nan and Uttaradit. The questionnaire had been tested for the accuracy of the context with the internal consistency estimate of 0.91. The data were collected between July and September 2004 and analyzed by the Statistical Package for Social Sciences/Personal Computer (SPSS/PC) program.

It was found that most of the coordinators were female with the average age of 46. The number of married and single status was equal among these participants. They mostly held a master's degree, had an average annual income of 276,667 baht and attended the training courses about 9 times per year on average. In addition, the majority of the researchers were male and married with the average age of 42. Most of them held a bachelor's degree, had an average annual income of 127,575 baht and attended the training courses about 4 times per year on average.

The coordinators and researchers in the Community-based Research Node in upper Northern Regions Thailand perceived that their implementation of the given missions in 4 prospects namely, project development, project contracting, project monitoring and knowledge network were largely appropriate. However, some of the coordinators and researchers believed the implementation was either slightly appropriate or inappropriate. The recommendations from the coordinators and researchers were that the project development should be comprised of an expert or a researcher. Project data should not be recorded in a computer program. In regard to the project monitoring, researchers should continuously evaluate and monitor the project in the area and should look at the research results rather than mainly activities identified in the contract. Finally, researchers should play an important role in giving training courses for the community due to their demands.

กิตติกรรมประกาศ

ปัญหาพิเศษฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเนื่องจากได้รับความกรุณาจากประธานกรรมการที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.สุณิสา หนูผล และกรรมการที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. นำชัย หนูผล และอาจารย์ทรงศักดิ์ ภู่น้อย ที่ได้ให้ความรู้ คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เป็นอย่างดี รวมทั้ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระพล ทองมา และอาจารย์โชคก จรุงคนธ์ ตลอดจนคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ร่วมกันถ่ายทอดวิชาความรู้ให้กับผู้วิจัยตลอดระยะเวลาที่ศึกษา

ขอขอบพระคุณผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยทุกท่านที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ายิ่ง ในการให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลในการศึกษาวิจัย รวมทั้งผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย และผู้ประสานงานสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค ที่ช่วยให้แนวคิดและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอบคุณเพื่อนร่วมงานทุก ๆ ท่าน รวมทั้งเพื่อนนักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการ พัฒนาทุก ๆ ท่านที่ห่วงใยและเป็นกำลังใจที่ดีเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณของบิดา มารดา สมาชิกในครอบครัวทุกท่านที่เป็นกำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้มาโดยตลอด นอกจากนี้ยังมีอีกหลายท่านที่ไม่ได้กล่าวนามที่อยู่ เบื้องหลังของความสำเร็จในครั้งนี้ จึงขอขอบคุณทุกท่านในโอกาสนี้ด้วย

เสงี่ยม คีนดี

พฤษภาคม 2548

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(5)
กิตติกรรมประกาศ	(7)
สารบัญ	(8)
สารบัญตาราง	(10)
บทที่ 1 บทนำ	1
ปัญหาการวิจัย	4
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	6
นิยามศัพท์	6
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	8
บริบทของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย	8
พันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน	14
แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น	18
ภาคสรุป	21
บทที่ 3 วิธีการวิจัย	24
สถานที่ดำเนินการวิจัย	24
ผู้ให้ข้อมูล	24
ตัวแปรและการวัดตัวแปร	25
เครื่องมือในการวิจัย	26
การทดสอบเครื่องมือ	26
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	27
การวิเคราะห์ข้อมูล	27
ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย	27

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัยและวิจารณ์	28
ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคลเศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้ข้อมูล	28
ลักษณะส่วนบุคคล	28
ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม	31
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการดำเนินงานตาม	33
พันธกิจของหน่วยงานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและ	
ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน	
ให้มีประสิทธิภาพ	
งานพัฒนาโครงการวิจัย	33
งานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย	36
งานติดตามโครงการวิจัย	38
งานเครือข่ายความรู้	40
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	42
สรุปผลการวิจัย	42
ข้อเสนอแนะ	45
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป	47
บรรณานุกรม	48
ภาคผนวก	50
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	51
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	60

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล	30
2 แสดงร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม	32
3 แสดงคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในงานพัฒนาโครงการวิจัย	35
4 แสดงคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในงานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย	37
5 แสดงคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในงานติดตามโครงการวิจัย	39
6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในงานเครือข่ายความรู้	40

บทที่ 1

บทนำ

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) หรือ The Thailand Research Fund (TRF) เกิดขึ้นจากภูมิปัญญาไทยดั้งเดิมที่มีรากฐานจากธรรมชาติและวิถีทางวัฒนธรรม ที่สะสมมา ยาวนาน ความรู้เหล่านี้มีความสำคัญต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก แต่เดิมความรู้แบบดั้งเดิมจะถูกเก็บ สะสมไว้ในตัวบุคคลและสถานที่สำคัญ ได้แก่ วัด วัค และชุมชนหมู่บ้าน เพราะโครงสร้างในสมัย กรุงศรีอยุธยาเป็นสังคมแบบชนชั้น ต่อมาภูมิปัญญาได้ปรับตัวไป เพราะรับเอาวัฒนธรรมตะวันตก มาใช้และให้ความสำคัญกับความรู้แบบตะวันตกมากขึ้น ทำให้ก่อเกิดสมาคมทางวิชาการชั้นสูง มหาวิทยาลัย สภาวิจัยแห่งชาติและหน่วยงานอื่น ๆ เพื่อขับเคลื่อนสังคมไทยไปสู่ยุคก้าวกระโดด และสร้างผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางและสะสมความรู้เป็นบางส่วน แต่ยังคงขาดแคลนปัญญาชนของสังคม บัณฑิตคิดเชื่อมโยงระหว่างรูปธรรมกับนามธรรมไม่ได้ ปัญญาชนส่วนน้อยที่เป็นอิสระใฝ่รู้ กล้าคิด ก็มักจะถูกกละเลยม มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยเฉพาะทางจึงสร้างบัณฑิตขึ้นมากมาย ในขณะที่ กระบวนการสร้างปัญญาของสังคมกลับมีแรงหนุนจากปัญหาและการเคลื่อนไหวทางสังคม ทุนการ วิจัยที่สหรัฐฯ สนับสนุนมีการผูกติดกับสหรัฐฯ ทำให้เกิดคำถามจากอาจารย์มหาวิทยาลัยบางส่วน ว่า การวิจัยต่างๆ ที่สหรัฐฯ ให้ทุนนั้น มีการเมืองและการจรรยาบรรณปะปน เข้ามา ผลจากการวิจัย ต่างๆ ตกอยู่กับไทยหรือประเทศผู้ให้ทุนเป็นสำคัญ รวมทั้งคำถามทางด้าน การเมือง เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ฯลฯ จากคำถามเป็นตัวให้เกิดการขยายตัวการวิจัยมากขึ้น มหาวิทยาลัยได้ กลายเป็นศูนย์กลางการวิจัย เกิดสถาบันค้นคว้าเฉพาะทางขึ้นในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ และเกิดนักวิจัย ใหม่ เมื่อการศึกษาขยายสู่ระดับปริญญาโทและเอก คนเหล่านี้ส่วนใหญ่ยังคงถูกสร้างขึ้นเพื่อรับใช้ รัฐ แต่การเรียกร้องเสรีภาพทางวิชาการ และการรณรงค์ให้มีการปฏิรูประบบการศึกษาไทย เป็น ส่วนทำให้แวดวงวิชาการศึกษากมากขึ้น ภายหลัง 6 ตุลาคม 2519 ได้เกิดยุคมืดทางปัญญาอีกระยะ หนึ่ง เศรษฐกิจโลกเริ่มถดถอย เงินช่วยเหลือจากต่างประเทศลดลง สินค้าการเกษตรถูก สินค้า อุตสาหกรรมแพง การเสนอทางออกของสังคมไทยจากปัญญาชนในส่วนราชการ มหาวิทยาลัย ไม่มี ความชัดเจน เพราะความรู้ทางวิทยาศาสตร์ไทยน้อยและมีความรู้เพียงบางส่วน ไม่สามารถ ตอบสนองเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของไทยได้ อีกทั้งความรู้ทางสังคมศาสตร์ที่สร้างบน ข้อเท็จจริงของสังคมไทยเราเองก็ยังน้อยและมีบางส่วนเช่นกัน จึงยากแก่การถ่ายทอดความรู้ทั้งสอง สายนี้ขึ้นเป็นระบบทางปัญญาของประเทศ รัฐบาลเริ่มสนใจ ประสานงานการวางแผนส่วนกลาง กับการวิจัยของประเทศและทำให้สภาวิจัยจัดทำนโยบายและแผนวิจัยแห่งชาติขึ้น แต่เนื่องจากขาด การประสานแผนงานและประโยชน์ในระดับนโยบายของหน่วยงานราชการต่าง ๆ มาตั้งแต่แรก

การดำเนินงานวิจัยยังเป็นลักษณะต่างคนต่างทำต่อมาเมื่อสถาบันวิจัยเกิดขึ้นมีการดำเนินงานเป็นอิสระ ภายใต้มูลนิธิ มุ่งทำการวิจัยและสนับสนุนการวิจัยในเชิงนโยบายทั้งทางสังคมศาสตร์และวิทยาศาสตร์ แต่เนื่องจากเป็นองค์กรเอกชน ต้องหาเงินเลี้ยงองค์กรและบุคลากรในที่สุดจึงวิจัยเชิงนโยบายได้บางอย่าง เพราะต้องรับจ้างวิจัยตามความต้องการของแหล่งทุนด้วย ในขณะที่นักวิชาการและองค์กรพัฒนาเอกชนบางส่วนซึ่งวิจัยและทำงานในชนบท “ชุมชน” รวมทั้ง “ภูมิปัญญาชาวบ้าน” และ “ปราชญ์ชาวบ้าน” ต่อมาเกิดวิกฤตเงินทุนวิจัยในภาครัฐมักถูกใช้ในกระทรวงต่าง ๆ เงินวิจัยส่วนสำคัญอีกส่วนมาจากต่างประเทศ แต่เมื่อไทย เติบโตทางเศรษฐกิจสูง มีแนวโน้มจะเป็นเสือตัวที่ห้าของเอเชียเงินช่วยเหลือที่องค์กรพัฒนาเอกชนเคยได้รับจากต่างประเทศจึงลดลง และการเกิด รสช. ในปี พ.ศ. 2533 ยังส่งผลให้ต่างประเทศ โดยเฉพาะ สหรัฐฯ ตัดเงินช่วยเหลือทางวิชาการที่ให้กับไทยด้วย ภาวะเช่นนี้องค์กรพัฒนาเอกชน จึงขบเขวและวงวิชาการไทยก็ต้องดิ้นรนหาทางช่วยตัวเองมากขึ้น เกิดภาวะสมองไหลไปสู่ภาคธุรกิจเอกชนที่ขยายตัวมาก ทั้งอุตสาหกรรม การค้า การก่อสร้าง และโดยเฉพาะภาคการเงินที่กำลังขยายตัวจากนโยบายปฏิรูปการเงินตราของรัฐบาล ด้วยเหตุที่ความต้องการงานวิจัยที่มีประสิทธิภาพในด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ และมนุษยศาสตร์และการนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ จำเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและวิชาการของประเทศ และการใช้ประโยชน์จากผลของการวิจัยดังกล่าว ที่ยังไม่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านงบประมาณจากรัฐบาลอย่างเพียงพอ สมควรจัดตั้งกองทุนสนับสนุนการวิจัยขึ้นเป็นอิสระจากระบบราชการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการวิจัยและการใช้ประโยชน์จากผลของการวิจัยให้กว้างขวางยิ่งขึ้น โดยสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อเนื่องและเอื้อต่อการวิจัยเพื่อประโยชน์สูงสุด คณะรัฐมนตรีจึงผลักดันให้เกิดกองทุนสนับสนุนการวิจัยขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 พ.ร.บ. กองทุนสนับสนุนการวิจัย จึงประกาศใช้แต่กำหนดไม่ให้ทำวิจัยเอง เป็นองค์กรอิสระ ไม่ใช่หน่วยงานราชการหรือรัฐวิสาหกิจ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2546: 6-12)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ดำเนินงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบาย และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนการวิจัย โดยการแต่งตั้งจากคณะรัฐมนตรี มีภารกิจในการสนับสนุนกระบวนการสร้างความรู้ สร้างนักวิจัย และสร้างระบบการวิจัย เพื่อตอบสนองและเสนอทางเลือกให้สังคมได้นำไปใช้ประโยชน์ ซึ่งครอบคลุมทั้งในระบบเศรษฐกิจภาคดั้งเดิม และสมัยใหม่ โดยใช้จุดเด่นด้านการบริหารการวิจัย เพื่อยกระดับขีดความสามารถของประเทศด้วยการวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการวิจัยเพื่อสนับสนุนการกำหนดนโยบาย การยกระดับความรู้ของสังคมและการเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น

อันจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมไทย (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค, 2546: 7)

ในเดือน มิถุนายน 2541 สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ได้ทบทวนบทบาทการทำงานและมีความเห็นว่า ต้องเร่งงานวิจัยที่จะสามารถตอบสนองหรือชี้นำการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น ให้ทันกับกระแสความเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว สกว. สาขาภาคเหนือจึงเกิดขึ้นจากการปรับตัวขององค์กร ในโอกาสครบรอบ 5 ปี กลไกการทำงาน มิได้ทำหน้าที่เป็นแหล่งทุนเพียงอย่างเดียว ท้าบทบาทเป็นพี่เลี้ยงและที่ปรึกษาให้กับนักวิจัย ระยะแรกได้ดำเนินงานในเฉพาะพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 9 จังหวัด ระยะหลังได้ขยายงาน ขยายพื้นที่กว้างมากขึ้น ภายในภาคเหนือ ภาคอีสานและภาคใต้ ในปี 2543 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น สกว. สำนักงานภาค และเรียกกันว่า เป็นการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น บทเรียนจากการทำงานที่ผ่านมาสรุปได้ว่ารูปแบบการทำงานต้องมีระบบพี่เลี้ยงในพื้นที่ จึงเป็นที่มาของ พี่เลี้ยงงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Research Counselor : RC) และพัฒนาไปสู่รูปแบบของ หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Node) เพื่อทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชนที่ต้องการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่น ตั้งแต่การพัฒนาโครงการเพื่อให้ได้เอกสารเชิงหลักการที่สมบูรณ์เพื่อขอรับการสนับสนุนทุนวิจัย ติดตามสนับสนุนโครงการวิจัยในด้านต่างๆ เพื่อให้งานวิจัยดำเนินไปด้วยความราบรื่น ตลอดจนแสวงหาแนวทางในการสนับสนุนชุมชนทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ปัจจุบันการทำงานของ สกว. สำนักงานภาค แบ่งออกเป็นงานฝ่ายบริหาร และงานฝ่ายโครงการ โดยงานฝ่ายบริหารมีหน้าที่ในการให้การสนับสนุนการทำงานของฝ่ายโครงการให้สามารถทำงานได้อย่างคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ ซึ่งงานฝ่ายบริหารประกอบไปด้วย งานการเงิน งานบัญชี งานบุคคล งานธุรการ และงานพัสดุ/ครุภัณฑ์ ในส่วนของงานฝ่ายโครงการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการให้ทุนสนับสนุนเนื้อหาแก่นักวิจัย โดยประกอบไปด้วย งานพัฒนาโครงการ งานสัญญาโครงการ งานติดตามโครงการ และงานเครือข่ายความรู้ ทั้งนี้การให้บริการดังกล่าวครอบคลุมพื้นที่ภาคเหนือ ภาคอีสาน ภาคกลาง และภาคใต้ จึงมีหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทั้งหมด 39 แห่ง แต่ละแห่ง สกว. สำนักงานภาค ได้ถ่ายโอนภารกิจให้กับหน่วยประสานงานมีบทบาทเป็นพี่เลี้ยงให้กับนักวิจัยในพื้นที่ ตามพันธกิจของ สกว. สำนักงานภาค (กชกร ชินะวงศ์, 2544: 11)

ปัญหาการวิจัย

การดำเนินงานของ สกว. สำนักงานภาค เป็นวิจัยแบบใหม่ที่เรียกว่า “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” (Community Based Research) โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การทำให้ชุมชนท้องถิ่นได้เรียนรู้ และได้รับประโยชน์จากงานวิจัยโดยตรง เพื่อให้งานวิจัยมีส่วนในการแก้ไขปัญหาของชุมชน และก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงอย่างมีแบบแผนในชุมชนท้องถิ่น (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค, 2546: 4) การดำเนินงานระยะแรกจึงเป็นเชิงทดลอง ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ประกอบด้วย ความสามารถของทีมวิจัย ศักยภาพและประสบการณ์ของชุมชน การมีส่วนร่วมของชาวบ้าน และประการที่สำคัญคือ พี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษางานวิจัย (Research Counselor) ในขณะนั้นทีมผู้ประสานงาน สกว. ภาคเหนือ มิได้เป็นแหล่งทุนเพื่อพิจารณาโครงการและสนับสนุนทุนเท่านั้น แต่เป็นไปในลักษณะของพี่เลี้ยง ที่ปรึกษาเป็นเพื่อนร่วมคิด ให้กำลังใจ ลงพื้นที่พัฒนาโครงการวิจัยร่วมกับชุมชน เป็นงานวิจัยที่เน้นปัญหามาจากชุมชน ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุดและให้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน ทำให้เป็นงานวิจัยที่มีประเด็นกว้างมาก ดังนั้นกระบวนการวิจัยจึงต้องค้นคว้ากันใหม่เกือบทั้งหมด จากบทเรียนพบว่า เงื่อนไขความสำเร็จของโครงการวิจัยที่สำคัญคือ ต้องมีพี่เลี้ยงหรือที่ปรึกษาโครงการวิจัยในพื้นที่ เพื่อคอยให้คำแนะนำและเป็นเพื่อนร่วมงานอย่างใกล้ชิด ในปี พ.ศ. 2542 เป็นช่วงที่ขยายพื้นที่ทำงานไปที่ภาคเหนือหลายจังหวัด และขยายพื้นที่ไปยังภาคอื่นๆ อาทิ ภาคใต้ ภาคอีสาน ภาคกลาง ภาคตะวันตก และภาคตะวันออก จำเป็นต้องมีที่ปรึกษางานวิจัยเพื่อท้องถิ่นกระจายอยู่ทั่วประเทศ ด้วยเช่นกัน จึงมองหาพี่เลี้ยง (RC) ในแต่ละพื้นที่ แต่ทำงานในรูปแบบพี่เลี้ยงเป็นลักษณะการทำงานเพียงคนเดียวขาดความคล่องตัวในการทำงาน จึงพัฒนาไปสู่ หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (Node) ที่มีทีมทำงานตามพันธกิจที่ได้รับมอบหมาย โดยมีผู้ประสานงานเป็นหัวหน้าการบริหารงาน ซึ่งเริ่มนำร่องในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ขณะนั้น สกว. สำนักงานภาค และหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ต้องค้นหาวิธีการทำงานเพื่อให้มีความเหมาะสมและเกิดความคล่องตัว จึงเกิดการแลกเปลี่ยนความคิดและประสบการณ์ทำงาน ระหว่าง Node ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ได้รับการคลี่คลายด้วยการประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ต่อมาเมื่อมีจำนวน โครงการวิจัยมากขึ้น เกิดภาระงานแต่ละส่วนเพิ่มขึ้นตามสัดส่วน ไม่ว่าจะเป็นงานด้านการพัฒนาและติดตามโครงการด้านการบริหารจัดการ ยังพบปัญหาการดำเนินงานวิจัย ในด้าน ทักษะการเขียน การบันทึกข้อมูล การเขียนรายงานการวิจัย โครงการวิจัยมีความล่าช้าในการส่งรายงานความก้าวหน้าเพื่อขออนุมัติงบประมาณดำเนินงานในงวดต่อไป จากปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่ได้ศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัย

เพื่อท้องถิ่น เพื่อค้นหาแนวทางการบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว อันจะนำมาซึ่งความสำเร็จในงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพรรณนาถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและนักวิจัย ในเขตภาคเหนือตอนบน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน คาดว่าจะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและหน่วยงานดังนี้

1. ผู้บริหารสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย และวางแผนแนวทางการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้เกิดผลสัมฤทธิ์สูงสุด
2. ผู้ประสานงานวิจัยที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสามารถนำผลการวิจัย จากการวางแผนแนวทางการดำเนินงานของผู้บริหารสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค ไปปรับปรุงวิธีการดำเนินงานให้ถูกต้องเหมาะสมต่อไป

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย

ขอบเขตของการวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน
2. ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 12 คน และนักวิจัย ที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยที่ได้รับอนุมัติโครงการในช่วงปีงบประมาณ 2545 และปีงบประมาณ 2546 จำนวน 68 คน
3. การศึกษาถึงพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ได้ศึกษาการดำเนินงานของฝ่ายโครงการ อันประกอบด้วย
 - 3.1 งานพัฒนาโครงการวิจัย
 - 3.2 งานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย
 - 3.3 งานติดตามโครงการวิจัย
 - 3.4 งานเครือข่ายความรู้

ข้อจำกัดของการวิจัย

1. การรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลทั้งหมด โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง และได้จัดเก็บข้อมูลในช่วงเดือนกรกฎาคม 2547 ถึงเดือน กันยายน 2547
2. ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งข้อมูลที่ได้รับอาจมีความคลาดเคลื่อนไปบ้าง

นิยามศัพท์

พันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น หมายถึง ภาระงานที่หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานให้แก่ชุมชน ซึ่งประกอบด้วยทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาให้กับชุมชนที่ต้องการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่น ตั้งแต่การพัฒนาการวิจัยเพื่อให้ได้เอกสารเชิงหลักการที่สมบูรณ์เพื่อขอรับการสนับสนุนทุนวิจัย จัดทำสัญญาโครงการ ติดตามสนับสนุนโครงการวิจัยในด้านต่าง ๆ เช่น การเสริมทักษะการรวบรวมข้อมูล การใช้กระบวนการ

มีส่วนร่วม การวิเคราะห์ข้อมูล การเขียนรายงานและการจัดการบริหารจัดการ(งบประมาณ บัญชี) รวมทั้งการนำเสนอผลงานสู่ชุมชนตลอดจนแสวงหาแนวทางในการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นทำวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค, 2546: 12)

ความคิดเห็น หมายถึง เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกรู้สึกของบุคคล กลุ่ม ที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์สภาพแวดล้อม ระหว่างบุคคลกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องด้วย เพื่อเป็นเครื่องช่วยพิจารณา ประเมินค่าแล้วแสดงออกมา ไม่ว่าในทางยอมรับหรือปฏิเสธ และความคิดเห็นย่อมรับอิทธิพลมาจากทัศนคติของแต่ละคนดังปรากฏตามภาพต่อไปนี้

ทฤษฎีของ Kolesnik, 1970: 320 (อ้างใน สินีนาถ กรุทเมือง, 2538: 12)

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเอกสารและวรรณคดีที่เกี่ยวข้อง เพื่อความกระจ่างชัดในปัญหาและสามารถดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้องโดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. บริบทของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย
2. พันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน
3. แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น

บริบทของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) ถือกำเนิดขึ้นมาด้วยเงื่อนไขสำคัญ คือ ความจำเป็นหรือความเรียกร้องของประเทศ บนพื้นฐานที่ประเทศไทยมีสถานการณ์ที่อ่อนแออย่างยิ่งทางด้านงานวิจัย โดยพิจารณาเปรียบเทียบกับประเทศที่พัฒนาแล้วหรือประเทศที่กำลังพัฒนาจำนวนหนึ่ง ซึ่งกำลังทิ้งห่างประเทศไทยออกไปเรื่อย ๆ บนเส้นทางที่มุ่งเข้าสู่สังคมใหม่ ที่เรียกว่า “สังคมความรู้” ด้วยความตระหนักว่า ในสถานะดังกล่าว ทั้งเรื่องข้อจำกัดของระบบราชการ ในการสนับสนุนการวิจัย ผู้ริเริ่มก่อตั้ง สกว. ในคณะรัฐบาลชุด ฯพลฯ อานันต์ ปันยารชุน จึงได้ “ออกแบบ” สกว. ให้เป็นหน่วยงานของรัฐที่อยู่นอกระบบราชการ คือไม่ใช้กฎระเบียบข้อบังคับของราชการ แต่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่เป็นเฉพาะของตนเอง ซึ่งปรากฏออกมาในรูป “พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย” โดยมุ่งให้เป็นองค์กรขนาดเล็ก คล่องตัว และทรงประสิทธิภาพ สามารถบริหารทุนขนาดหลายพันล้านถึงหมื่นล้านบาท สำหรับการสนับสนุนการวิจัยอย่างรอบด้านโดยไม่ทำการวิจัยเอง พร้อมกันนั้นก็ได้อำหนดให้มีระบบตรวจสอบที่เข้มงวด สำหรับเป็นหลักประกันในความโปร่งใสในการบริหารจัดการ ตลอดจนคุณภาพของผลงานโดยรวม “ธรรมชาติ” ของ สกว. ดังกล่าว กำหนดให้องค์กรรัฐขนาดเล็กแห่งนี้ ต้องแสดงบทบาท “ใหญ่” ระดับชาติ ในฐานะผู้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (agent for changes) หรือ ผู้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (catalyst for changes) ในด้านความรู้และปัญญาในสังคมไทย อันเป็นที่มาของวิสัยทัศน์ พื้นฐานและพันธกิจ สูงสุด สกว. และที่มาของเป้าหมายระยะยาว ที่ว่า “สร้างสรรค์ปัญญา เพื่อพัฒนาประเทศ” (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542: 119) เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งของการวิจัยและพัฒนาที่จะสร้างองค์ความรู้และพัฒนาองค์ความรู้ไปสู่การใช้ประโยชน์ รัฐบาลได้จัดตั้งกองทุนสนับสนุนการวิจัย หรือ สกว. ขึ้นตามพระราชบัญญัติ

กองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. 2535 เพื่อเร่งรัดลงทุนวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์การวิจัยเชิงนโยบาย รวมทั้งการวิจัยเชิงประยุกต์เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจสังคมและวิชาการของประเทศ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543: 141)

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีภารกิจหลักคือ “สร้างสรรค์ปัญญาเพื่อพัฒนาประเทศ” ในการปฏิบัติหน้าที่ สกว. ยึดหลักคือ “การเปลี่ยนแปลง” และ “การจัดการ” สกว. ทำหน้าที่ส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในสังคมผ่านการสร้างความรู้ (การวิจัย) และการประยุกต์ใช้ความรู้ (ผลการวิจัย) และในการปฏิบัติการกิจดังกล่าว สกว. ในรูปของผลงานวิจัยความเข้มแข็งของ “ประชาคมวิจัย” “กระบวนการ” ในการจัดการวิธีการจัดการงานวิจัย รวมทั้งการระดมทุนเข้าสู่ระบบการวิจัยของประเทศ (วิจารณ์ พานิช, 2542: 7) โดยเริ่มดำเนินการตั้งแต่เดือนเมษายน 2536 จนถึง 30 มิถุนายน 2542 เป็นระยะเวลา 6 ปีเศษของการดำเนินการได้ก่อให้เกิดผลกระทบในสังคมไทยอย่างน้อย 10 ประการ คือ

1. การสร้างผลงานวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์
2. การสร้างนักวิจัย
3. การพัฒนารูปแบบการจัดการงานวิจัย
4. การสร้างนักบริหารงานวิจัย
5. การสร้างความตื่นตัวในวงการวิจัย
6. การสร้างความตื่นตัวในกลุ่ม “ผู้ใช้” ผลงานวิจัย
7. การสร้างความตื่นตัวในการเผยแพร่ผลงานวิจัย
8. มีส่วนกระตุ้นในระดับนโยบายของประเทศให้เห็นคุณค่าของการวิจัยและมั่นใจ

ว่าการลงทุนวิจัยของประเทศจะก่อผลคุ้มค่า

9. การสร้างมติมหาชนที่เห็นคุณค่าของงานวิจัย
10. การพัฒนารูปแบบของการบริหารจัดการหน่วยงานของรัฐที่มีความอิสระและ

คล่องตัว

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ได้กำหนดพันธกิจหลักขององค์กรคือเป็น ผู้กระตุ้นให้เกิดความเปลี่ยนแปลงในสังคม (To be a catalyst for changes in Thai Society) ความเปลี่ยนแปลงในที่นี้หมายถึงความเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นและยั่งยืนได้ โดยอยู่บนฐานของความรู้ที่เที่ยงแท้ ซึ่งได้จากการวิจัยและอยู่บนฐานของคนที่มีปัญหา ซึ่งได้จากการร่วมในกระบวนการวิจัย โดยคณะกรรมการนโยบายกองทุนสนับสนุนการวิจัย ได้กำหนดภารกิจหลักของ สกว. ไว้ 3 ประการด้วยกัน คือ

1. จัดให้มีการศึกษาความต้องการงานวิจัยด้านต่าง ๆ เพื่อการพัฒนาประเทศ
2. สนับสนุนการวิจัยโดย
 - ให้สนับสนุนการวิจัย
 - เชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานหรือองค์กร ที่ต้องการให้ผลงานกับสถาบันวิจัย และนักวิจัย และระหว่างสถาบันและนักวิจัยด้วยกัน
 - สร้างความเข้มแข็งของสถาบันวิจัยและนักวิจัย
 - สนับสนุนการเผยแพร่และการใช้ผลงานวิจัย
3. ระดมทุนเข้าสู่กองทุนหรือเข้าสู่การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา

การจัดสรรทุนสนับสนุนการวิจัยในระยะเริ่มแรกของการดำเนินงาน คณะกรรมการนโยบายฯ ได้กำหนดให้ใช้เงินทุนร้อยละ 80 สนับสนุนการวิจัยเพื่อนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยตรง ซึ่งการวิจัยดังกล่าวจะมี “ผู้ใช้” เป็นผู้ระบุความต้องการ และเน้นการสนับสนุน “ชุดโครงการ” มากกว่า “รายโครงการ” ภายหลังจากการดำเนินการได้ระยะหนึ่ง สกว. ก็เริ่มมองเห็นความอ่อนแอของระบบการวิจัยและพัฒนาของประเทศ โดยเฉพาะคือการขาดแคลนนักวิจัย จากตัวเลขเปรียบเทียบปรากฏว่า ประเทศไทยมีนักวิจัยเพียง 1.77 คนต่อจำนวนประชากร 10,000 คน ขณะที่ประเทศเพื่อนบ้านอย่างมาเลเซียมี 3.19 คน และสิงคโปร์มี 31.67 คน ส่วนประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้ามีตั้งแต่ 35-75 คน The World Competitive Yearbook (1997) ในสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2542: 23) เมื่อมองลึกลงไปอีก ก็พบว่าสาเหตุสำคัญของความอ่อนแอดังกล่าว มาจากการละเลยและมองข้ามการวิจัยพื้นฐาน ขาดรากฐานทางวิชาการ อันแข็งแกร่งทำให้ประเทศไทยไม่มีนักวิจัยพื้นฐานความสามารถสูงในจำนวนที่มากพอ สำหรับการรองรับการวิจัยประยุกต์ และการวิจัยที่มุ่งนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์โดยตรง ในสถานการณ์เช่นนี้ สกว. จึงริเริ่มโครงการสร้าง “นักวิจัยอาชีพ” ความสามารถสูง ในด้านวิชาการระดับพื้นฐาน ที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ ได้มีการจัดสรรทุนสนับสนุนการวิจัยพื้นฐานหรือการวิจัยเชิงวิชาการโดยแบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ ดังนี้

1. ทุนพัฒนานักวิจัย (หรือ “ทุนเมธีวิจัย”)
2. ทุนส่งเสริมกลุ่มวิจัย (หรือ “ทุนเมธีวิจัยอาวุโส”)
3. ทุนวิจัยองค์ความรู้ใหม่
4. ทุนวิจัยหลังปริญญาเอก
5. ทุนปริญญาเอกกาญจนาภิเษก

ในระยะเริ่มแรก สกว. แบ่งสายงานสนับสนุนการวิจัยออกเป็นสองส่วนใหญ่ ๆ คือ การวิจัยและพัฒนาและการวิจัยพื้นฐาน (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542: 24)

การวิจัยและพัฒนา ประกอบด้วย 3 ฝ่าย สำคัญ คือ

1. ฝ่ายสนับสนุนการวิจัยด้านความสัมพันธ์ข้ามชาติ และทางเลือกในการพัฒนา (Program on Transnational Relations and Development Option) หรือเรียกย่อ ๆ ว่า “ฝ่าย 1” ทำหน้าที่สนับสนุนการวิจัยทางสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ เพื่อวางรากฐานให้สถาบันทางสังคมต่าง ๆ เกิดความเข้าใจในสถานการณ์ของประเทศ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลง ทางเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ในระดับโลก เพื่อให้สามารถ ค้นพบทางเลือกใหม่ๆ สำหรับสร้างเสริมความเป็นเอกภาพและเสถียรภาพของประเทศมากขึ้น

2. ฝ่ายสนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการผลิตและบริการ (Program on Science and Technology for Production and Services) หรือเรียกว่า “ฝ่าย 2” ทำหน้าที่สนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อเพิ่มขีดความสามารถของผู้ผลิตและผู้ให้บริการภายในประเทศให้สามารถมีจุดได้เปรียบในการแข่งขันในตลาด โดยมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย

3. ฝ่ายสนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเพื่อการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ดุลยภาพสิ่งแวดล้อมและสวัสดิการสาธารณะ (Program on Science and Technology for Natural Resources Management Environmental Balances and Public Welfare) หรือเรียกว่า “ฝ่าย 3” ทำหน้าที่สนับสนุนการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีว่าด้วยทรัพยากรธรรมชาติ และการวิจัยสหวิทยาการ เกี่ยวกับภาวะและการแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อม พลังงาน สวัสดิการสาธารณะและสุขภาพ

การวิจัยพื้นฐาน ประกอบด้วยฝ่ายสนับสนุนการวิจัยเชิงวิชาการ (Program on Academic Research)

ต่อมาในเดือนมีนาคม 2539 สกว. ได้จัดตั้งฝ่ายสนับสนุนการวิจัยเกี่ยวกับชุมชน ขึ้น เรียกย่อๆว่า “ฝ่าย 4” ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่แปด ซึ่งเน้นการพัฒนา “คน” โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาให้คนในชาติเป็นคนเก่ง คนดีและมีความสุข รวมทั้งเพื่อให้ครอบครัวอบอุ่นและชุมชนเข้มแข็ง เป้าหมายหลักของการจัดตั้งฝ่าย 4 คือ เพื่อเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็งของชุมชนทั่วประเทศโดยเร็ว เนื่องจากเล็งเห็นว่า “ชุมชน” เป็นกลไกการแก้ไขปัญหาและพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน งานวิจัยที่ฝ่าย 4 ให้การสนับสนุนครอบคลุมถึงมิติต่าง ๆ ของชุมชน ไม่ว่าจะเป็นด้านการศึกษา เศรษฐกิจ การเงินการคลัง ทรัพยากรทางวัฒนธรรม หรือสารสนเทศเพื่อชุมชน เป็นต้น ในระหว่างการดำเนินการสนับสนุนการวิจัยนั้น

สกว. ยังพบว่าการลงทุนในงานวิจัยภาคเอกชนมีสัดส่วนน้อยมากเมื่อเทียบกับงานวิจัยทั่วประเทศ คือประมาณ ร้อยละ 13 เท่านั้น สกว. จึงได้จัดทำ “แผนวิจัยแห่งชาติ (2540) ในสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (2542: 25) ดังนั้นเพื่อเสริมความแข็งแกร่งให้แก่งานวิจัยภาคเอกชน สกว. จึงได้จัดตั้ง “ฝ่ายสนับสนุนการวิจัยในภาคอุตสาหกรรม” หรือเรียกย่อ ๆ ว่า “ฝ่าย 5” ขึ้นในเดือน พฤศจิกายน 2540 ฝ่าย 5 มุ่งสนับสนุนผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมให้มีขีดความสามารถในการวิจัยพัฒนา เทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การจัดการและการบริการ และเพื่อปรับปรุงหรือยกระดับ เทคโนโลยีที่ใช้อยู่ให้มี ประสิทธิภาพ ตลอดจนปรับปรุงสภาพแวดล้อมของการทำงานและ โรงงานให้ทันสมัย โดยเน้นการพัฒนา อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) และ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก

ในช่วงระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2536-2541) ของการบริหารจัดการสนับสนุนการวิจัยที่ กระจายกันออกไปทั้ง 5 ฝ่าย สกว. ได้พัฒนาวิธีการบริหารงานวิจัยและสนับสนุนการวิจัยที่ทรง ประสิทธิภาพขึ้นมาที่แตกต่างไปจากที่กระทำกันมาในอดีต ประกอบด้วยการจัดตั้งโจทย์วิจัยและการ ให้ทุนวิจัยที่เป็น “ชุดโครงการ” โดยเน้นในความสามารถที่จะตอบสนองความต้องการของ “ผู้ใช้” อย่างเช่นชุดโครงการข้าวและพืชไร่ ชุดโครงการอัญมณีและเครื่องประดับ ชุดโครงการจัดการ ทรัพยากรน้ำ และชุดโครงการธุรกิจชุมชน เป็นต้น วิธีการเช่นนี้ทำให้สามารถตอบสนองความ ต้องการของผู้ใช้ได้อย่างครบวงจรและแก้ปัญหาในระดับประเทศได้ ทั้งนี้เพราะการทำงานในลักษณะ ชุดโครงการ เป็นการรวมโจทย์ทั้งเรื่อง รวมเอาทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับโจทย์มาทำงานด้วยกันเพื่อ หาทางแก้ไขอย่างมีความเป็นบูรณาการในแนวดิ่ง (vertical integration) ด้วยวิธีนี้ สกว. พบว่าได้ผล ผลิตดีมาก เพราะนอกจากจะทำให้ได้ผลงานคุณภาพสูงแล้วยังก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่าง หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อพัฒนาวิธีการบริหารให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น สกว. ได้ก้าวไปอีกขั้นหนึ่ง ด้วยการนำโครงการที่มีบูรณาการทางแนวดิ่งที่มีอยู่มาเชื่อมโยงเข้าด้วยกันใน ลักษณะ “บูรณาการในแนวนอน” (horizontal integration) โดยใช้ความต้องการของสังคมในแต่ละ ท้องถิ่นหรือภูมิภาคเป็นตัวกำหนดโจทย์วิจัย เพื่อให้ได้คำตอบที่สามารถตอบสนองความต้องการ ของท้องถิ่นได้ครอบคลุมยิ่งอย่างเช่น ท้องถิ่นหนึ่งอาจมีความต้องการงานวิจัยทั้งด้านการผลิตข้าว การจัดการน้ำ การจัดการขยะชุมชนและมลพิษจากโรงงานอุตสาหกรรม การอนุรักษ์ป่า การอนุรักษ์ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และการจัดการธุรกิจชุมชน เป็นต้น วิธีการวิจัยแบบนี้เรียกว่า การวิจัยแบบ เน้นพื้นที่ (area-based research) จากนั้น สกว. ได้จัดตั้ง “สกว. สาขาภาคเหนือ” ขึ้น (เดือน ตุลาคม 2541) มีพื้นที่ดำเนินการในภาคเหนือตอนบน ครอบคลุม 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ เชียงราย พะเยา ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน แม่ฮ่องสอน และอุตรดิตถ์ โดยมุ่งในการสนับสนุนการวิจัย ที่สอดคล้องกับลักษณะพิเศษของภาคเหนือเป็นสำคัญในระยะเริ่มแรกการวิจัยก่อนไปในส่วน

“ปลายทาง” (downstream) ใช้ประโยชน์ได้เร็ว และเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) ร่วมกับชุมชนและสถาบันท้องถิ่น โครงการส่วนใหญ่มีขนาดเล็กใช้เวลาวิจัยระหว่าง 1-2 ปี สกว. สาขาภาคเหนือ นับเป็นโครงการนำร่องที่จะเป็นต้นแบบให้ สกว. ทำการสนับสนุนการวิจัยในระดับพื้นที่ในภาคอื่น ๆ เช่น ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้ต่อไป (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2542: 25-27) ต่อมา สกว. ได้ปรับชื่อฝ่ายงานเพื่อให้สั้น จำง่ายและสื่อภารกิจที่รับผิดชอบได้ตรง คณะกรรมการฯ จึงได้เปลี่ยนชื่อฝ่ายสนับสนุนการวิจัยของ สกว. เป็นดังนี้

ฝ่าย 1 เปลี่ยนเป็น ฝ่ายนโยบายชาติและความสัมพันธ์ข้ามชาติ

ฝ่าย 2 เปลี่ยนเป็น ฝ่ายเกษตร

ฝ่าย 3 เปลี่ยนเป็น ฝ่ายสวัสดิภาพสาธารณะ

ฝ่าย 4 เปลี่ยนเป็นฝ่ายชุมชน

ฝ่าย 5 เปลี่ยนเป็นฝ่ายอุตสาหกรรม

ฝ่ายสนับสนุนการวิจัยเชิงวิชาการ เปลี่ยนเป็น ฝ่ายวิชาการ

สำนักงาน สกว. ภาคเหนือ เปลี่ยนเป็น สำนักงาน สกว. ภาค

ส่วนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในช่วง 2 ปี ที่ผ่านมา สกว. ได้ริเริ่มและขยายงานอย่างรวดเร็ว คือการสนับสนุนการวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งเป็นงานวิจัยที่ต้องการโจทย์วิจัยมาจากชาวบ้านหรือคนในท้องถิ่น และเมื่อมีการกำหนดโจทย์วิจัยและกระบวนการวิจัยแล้ว ชาวบ้านผู้บอกโจทย์จะเข้าร่วมกิจกรรมการวิจัยด้วย เมื่อมีผลการวิจัยออกมา ชาวบ้านเหล่านั้นจะเป็นผู้นำไปใช้ประโยชน์ในการดำเนินงานหรือใช้ชีวิตตนเองโดยตรง การวิจัยชนิดนี้จึงอาจเรียกได้ว่า “การวิจัย ณ จุดของผู้ใช้และโดยผู้ใช้” เป็นการวิจัยเพื่อเพิ่มพลังปัญญาให้แก่ชาวบ้าน (research for empowerment) จัดเป็นประเภทของการวิจัยแบบใหม่ที่ สกว. ริเริ่มคิดพัฒนาขึ้นในประเทศไทย และอาจเป็นรูปแบบการสนับสนุนการวิจัยที่ใหม่ในโลกเชื่อว่าการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จะเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำเนินการให้บรรลุการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ตามแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 โดยเฉพาะอย่างยิ่งตามทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียง สำนักงาน สกว. ภาค เป็นการให้การสนับสนุนงานวิจัย “แบบใหม่” ที่คนส่วนใหญ่ของประเทศจะได้ “ใช้” งานวิจัยโดยตรง ให้งานวิจัยนั้นตอบคำถาม ของชาวบ้านได้อย่างเป็นรูปธรรม การเป็นรูปธรรมหมายความว่า งานวิจัยแก้ไขปัญหาได้จริงเกิดความเปลี่ยนแปลงขึ้นจริงในชุมชน และคนที่เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้และ “เก่ง” ขึ้น และยกระดับการแก้ไขปัญหา ได้ประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นเพื่อทำงานต่อไป งานวิจัยที่มีมาในอดีตถึงแม้ว่าจะเป็นประโยชน์อยู่พอสมควร แต่ดูเหมือนว่าเป็นการทำงานแบบตั้งโจทย์จากภายนอกชุมชน ตามความคิดของนักวิชาการและหวังว่าเป็นการทำงานแบบตั้งโจทย์จากภายนอกชุมชนตามความคิดของนักวิชาการ และหวังว่าชุมชนจะนำผลงานวิจัยไปใช้ได้เมื่องานวิจัยเสร็จแล้ว แต่ข้อสรุปของนักวิชาการมักจะ

ไม่เป็นรูปธรรมพอที่จะนำไปใช้ได้ อีกทั้งเมื่อโครงการวิจัยสิ้นสุด งานก็มักจะหยุดตามไปด้วย ในขณะที่ชาวบ้านผู้อยู่กับพื้นที่รู้ปัญหาดีกว่าคิดเองได้แต่ไม่เป็นระบบ นอกจากนั้นหู ตา ยังไม่กว้างขวางขาด “ข้อมูล” ประกอบการทำงาน จึงมักแก้ปัญหาไม่ได้ผล การวิจัยแบบใหม่นี้ จึงเป็นการทำงานที่จะต้องมีการปรับตัวอย่างมากของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ชุมชนท้องถิ่น นักวิจัยพัฒนา และแหล่งทุนวิจัยเอง ในส่วนของชุมชนท้องถิ่น ต้องรู้สึกว่าจำเป็นจะต้องเริ่มลองแก้ปัญหาบางอย่างด้วยตัวเอง เพื่อสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ตามแนวทางการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นของแผนพัฒนาระดับชาติ จะให้รัฐมาแก้ปัญหาให้ทุกอย่างคงจะไม่ได้ ในส่วนของนักวิจัย ต้องเข้าใจว่างานวิจัยแบบนี้ ต้องไปเริ่มงานที่ “ชุมชน” ไม่ใช่ตัวนักวิจัย กล่าวคือ เรื่องวิจัยต้องเป็นเรื่องที่เป็นปัญหาของชุมชน หรือเป็นสิ่งที่ชุมชนอยากได้คำตอบ ไม่ใช่ทำวิจัยในเรื่องที่นักวิจัยอยากรู้ ในส่วนของนักพัฒนา ต้องเริ่มงานที่ชุมชนเช่นเดียวกันว่า เขามีปัญหาอะไร และอยากทำอะไร เพื่อแก้ปัญหา ไม่ใช่ “ชี้นำ” สิ่งที่ยากจะให้ชุมชน “เป็น” ในส่วนของแหล่งทุนวิจัย เช่น สกว. ก็ต้องเข้าใจและต้องช่วยจัดกระบวนการสนับสนุน ให้ทั้งสามฝ่ายข้างบนนี้มาทำงานร่วมกัน โดยใช้โครงการวิจัยเป็นจุดร่วม เพื่อให้ยังยืนต่อไป สกว. เรียกงานนี้ว่า “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (community-based research)” เป็นงานวิจัยแบบใหม่ที่ไม่เน้นการตีพิมพ์บทความวิชาการหรือเอกสารรายงาน แต่มุ่งหวังจะให้ชุมชนได้เข้าร่วมเพื่อเรียนรู้เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่ชุมชนใช้ ในชีวิตประจำวันได้ “ผลงาน” สำคัญของงานวิจัยแบบนี้คือ “คน” และ “กระบวนการเรียนรู้” ของชุมชน วิธีการสำคัญคือ “สร้างโอกาส” ให้ชุมชนได้มาร่วมกันคิด วิเคราะห์สภาพที่เป็นอยู่ ทดลองจัดการกับปัญหาปัจจุบัน และวางแผนอนาคตของตัวเอง โดยใช้กระบวนการที่เป็นเหตุ เป็นผล เป็นระบบ บนฐานของความรู้และข้อมูลรวมทั้งแยกแยะรวบรวมความรู้ที่ได้อย่างเป็นระเบียบ และสรุปบทเรียนเพื่อทำงานต่อไป อีกนัยหนึ่งคือมองว่า งานวิจัยเป็น “เส้นทาง” หนึ่งที่จะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชน องค์ประกอบที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ การสร้างเสริม “พันธมิตร” หรือ “เครือข่าย” กับกลุ่มอื่นๆ ที่อยู่ภายนอกชุมชน เพื่อชุมชนจะได้แลกเปลี่ยนให้ข้อมูลและประสบการณ์ เลือกใช้ความรู้ที่มีอยู่แล้วในที่อื่นได้

พันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน

โครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความมุ่งหวังให้ชุมชนท้องถิ่นในพื้นที่ต่าง ๆ ได้รับโอกาสการเข้าร่วมทำงานวิจัย ดังนั้นการบริหารจัดการของ สกว. สำนักงานภาค จึงได้กำหนดโครงสร้างการบริหารจัดการเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การประสานงานกับ สกว. ส่วนกลาง และการบริหารจัดการภาพรวม ในการสนับสนุนด้านแนวคิดและแนวทางการดำเนินงานวิจัย

เพื่อท้องถิ่นรวมทั้งยกระดับความรู้สู่นโยบาย นอกจากนั้นยังมีหน้าที่ค้นหา พัฒนา และเชื่อมร้อยหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น (node) ซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นทีมพี่เลี้ยงในพื้นที่ให้กับชุมชนท้องถิ่น มีความสำคัญอย่างยิ่ง เป็นกำลังใจและให้คำปรึกษาแก่ชุมชนในการทำโครงการวิจัยและที่สำคัญมากคือ พยายามค้นหากระบวนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทำให้ชุมชนท้องถิ่นสามารถใช้กระบวนการวิจัยในการแก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่นได้เหมาะสมมากยิ่งขึ้น ในปัจจุบัน สกว. สำนักงานภาค มี node ที่ทำงานร่วมกันใน 2 ลักษณะ ได้แก่ node ประจำพื้นที่ จำนวน 11 node กระจายอยู่ใน 4 ภูมิภาค หนาแน่นมากในภาคเหนือและ node ที่ดูแลในด้านประเด็น เช่น เด็กและเยาวชน หนี้สิน เกษตรยั่งยืน และพระสงฆ์ เป็นต้น สกว. สำนักงานภาค ได้ตระหนักว่าโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น จะประสบความสำเร็จได้จำเป็นต้องมี “พี่เลี้ยง” ที่เพียงพอในการให้คำปรึกษาและเสริมกระบวนการเรียนรู้ให้กับชุมชน ด้วยเหตุนี้ จึงมุ่งเน้นการหนุนเสริมศักยภาพและถ่ายโอนภารกิจให้กับ node เพื่อรองรับการขยายตัวของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นต่อไปในอนาคต โดยมีแนวทางการดำเนินงานดังนี้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2543: 49-52)

1. เน้นงานติดตามสนับสนุนโครงการวิจัย เพื่อพัฒนากระบวนการทำงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นตลอดจนสร้างองค์ความรู้สู่สาธารณะ
2. จัดวางโครงสร้างการทำงานใหม่ โดยมีส่วนงานหลัก ประกอบด้วย ส่วนงานบริหารจัดการ ส่วนงานพัฒนา การติดตามโครงการ และงานเครือข่ายความรู้
3. สรุบบทเรียนกระบวนการทำงาน และการจัดกระบวนการเรียนรู้ “งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น” ให้กับ node
4. จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนระหว่าง สกว. สำนักงานภาค กับ node และเครือข่าย เพื่อเสริมกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาศักยภาพพี่เลี้ยงงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และปรับระบบการทำงานให้เหมาะสมกับชุมชนท้องถิ่นให้มากที่สุด
5. จัดระบบการทำงานร่วมกับ node อาทิ การพัฒนาโครงการ และการติดตามสนับสนุนโครงการ
6. เรียนรู้และหาช่องทางใหม่ ๆ ในการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น อาทิ การสนับสนุนโครงการวิทยากรชุมชน และสนับสนุนให้พระสงฆ์ใช้หลักพุทธธรรมทำวิจัยร่วมกับชุมชนในนามของ “โพธิยาลัย”
7. ถ่ายโอนภารกิจให้กับ node ที่มีความพร้อม อาทิ การดูแลโครงการวิจัย (การทำสัญญา การเงิน การบัญชีของโครงการวิจัย)

การดำเนินงาน สกว. สำนักงานภาค ให้ความสำคัญกับลักษณะงาน การจัดการความรู้และการสร้างเครือข่าย โดยในระหว่างการทำงานโครงการวิจัยจะมี node และ RC ทำหน้าที่

ติดตามสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและสร้างเวทีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่างทีมวิจัยในพื้นที่เดียวกัน หรือในกลุ่มประเด็นเดียวกันเพื่อให้ชุมชนที่มีประเด็นปัญหาและความต้องการคล้าย ๆ กันสามารถ นำข้อมูล ประสบการณ์ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ข้อมูลจาก “เวทีการเรียนรู้” นำไปสู่ การสร้าง “องค์ความรู้” ที่ชุมชนนำไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาหรือกำหนดทิศทางการแก้ปัญหาใน ชุมชนของตนเองได้ วิธีการดำเนินงานกับ node มีดังนี้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2546: 12 , 22)

1. การเผยแพร่แนวคิดและรูปธรรมงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ก่อนที่ RC จะเริ่มงานใน พื้นที่ สกว. สำนักงานภาค ได้จัดให้เกิดการถ่ายทอดข้อมูล ความรู้ ประสบการณ์จากการทำงาน ที่ผ่านมา และการบริหารจัดการของสำนักงานภาค พร้อมทั้งนำศึกษาดูงานโครงการวิจัยและ node ในพื้นที่

2. การสร้างเสริมศักยภาพ แบ่งเป็น 2 กลุ่มงาน กลุ่มที่ 1 คือ การจัดการฝึกอบรม ให้กับ RC ในด้านทักษะที่จำเป็นต่อการทำงาน อาทิ แนวคิดกระบวนการระบบ (System thinking) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (PAR) กระบวนการพัฒนาและติดตามโครงการวิจัย ลักษณะของการจัด กิจกรรมมีหลายลักษณะทั้งเป็นทางการ ไม่เป็นทางการและระหว่างการทำงาน (On the job training) ส่วนที่ 2 เป็นกลุ่มเจ้าหน้าที่หรือผู้ช่วย RC จะเน้นหนักในด้านการบริหารจัดการ ได้แก่ด้านระเบียบ การใช้เงิน บัญชี การทำสัญญาโครงการวิจัย การฝึกอบรมในส่วนนี้จะจัดในสำนักงานภาค อีกส่วน หนึ่ง เป็นการฝึกอบรมให้ความรู้ด้านการทำงานวิจัยและพัฒนา ส่วนนี้จะเป็นการจัดนอกสถานที่ ซึ่งผลพลอยได้ประการหนึ่ง คือในภาคเหนือตอนบน ได้เกิดการรวมตัวของเจ้าหน้าที่ node มีการ ประชุมกันอย่างต่อเนื่องทุก 3-4 เดือน เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูล ช่วยกันแก้ปัญหาที่มีในแต่ละ node และจัดให้มีการเพิ่มทักษะซึ่งกันและกัน กลุ่มนี้เรียกตัวเองว่า Junior Staff Node Network (JSN-Net)

3. การเยี่ยม node มีวัตถุประสงค์เพื่อการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กระบวนการทำงาน ระหว่าง สกว. สำนักงานภาคและ node รวมทั้งเป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่สำคัญ นำปัญหาจาก ท้องถิ่นที่เกิดขึ้นมาร่วมกันแก้ไข และปรับปรุงระบบการทำงานให้เหมาะสมกับชุมชนท้องถิ่น ให้มากขึ้น การเยี่ยม node ปัจจุบันแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ ภาคเหนือตอนบนและภาคอื่น ๆ ใน ภาคเหนือตอนบน เกิดขึ้นไปในลักษณะเน้นการเข้าร่วมกิจกรรมของ node เช่น การพัฒนาโครงการ การติดตามสนับสนุน โครงการ การนำเสนอผลงานวิจัย เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์ การทำงานของ node ในพื้นที่เดียวกัน

4. การเข้าร่วมเวทีเครือข่าย node เป็นเวทีระหว่าง node ทั้งในระดับภาค และ ประเทศเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ที่สำคัญคือ เวทีนี้จะเป็นเวทีในการสร้างและ ปรับตั้งเข็มทิศในการทำงาน เพื่อให้เดินไปสู่จุดหมายร่วมกัน

ภารกิจหลักที่หน่วยประสานงานพึงปฏิบัติ ได้แก่ งานพัฒนาโครงการวิจัย งานการจัดทำสัญญาโครงการวิจัย งานติดตามสนับสนุนงานวิจัย งานการบริหารทั่วไปและงานเครือข่ายความรู้ ดังรายละเอียดต่อไปนี้ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย, 2545: 2-13)

1. งานพัฒนาโครงการวิจัย: กระบวนการพัฒนาโครงการวิจัยนั้น ต้องผ่านกระบวนการหลายขั้นตอน ตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ เตรียมชุมชน ชวนคิด ชวนมองทิศทางและเป้าหมาย ตั้งคำถามและวิเคราะห์ปัญหา พัฒนาโจทย์วิจัยและข้อเสนอโครงการวิจัยร่วมกับชุมชนที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาเงื่อนไขของท้องถิ่นและหลักเกณฑ์การสนับสนุนให้มากที่สุด จนนำไปสู่การพิจารณาถ้อยแถลงโครงการวิจัยในระดับ node และ สกว. ภาค ตามลำดับ ซึ่งพอจะสรุปเป็นขั้นตอนหลัก ๆ ที่สำคัญได้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

(1) ขั้นตอนการค้นหา/วิเคราะห์ปัญหาและพัฒนาเป็นโจทย์วิจัย ในการตั้งคำถาม ชวนคิด ชวนคุยค้นหาปัญหาจนกระทั่งพัฒนาเป็น โจทย์วิจัยนั้นเป็นขั้นตอนที่ยากขั้นตอนหนึ่ง และเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาโครงการวิจัย เพราะถ้าหากวิเคราะห์ปัญหาที่ผิดพลาดหรือบิดเบือนไปจากข้อเท็จจริง หรือขาดทิศทางที่คมชัดแล้ว หากจะพัฒนาโครงการเพื่อให้เป็นข้อเสนอโครงการวิจัยก็จะเป็นไปได้ยาก เนื่องจากการวิเคราะห์ปัญหา การกำหนด คำถามวิจัย วัตถุประสงค์ และการวางแผนกิจกรรมไม่สอดคล้องกัน ทำให้ต้องกลับไปเริ่มต้นปรับแก้โครงการใหม่ หรือนักวิจัยคิดเอาเองว่าเป็นปัญหาและความต้องการของชุมชน จะมีปัญหาเรื่องการไม่มีส่วนร่วมหรือชุมชนไม่ให้ความร่วมมือกับนักวิจัย

(2) ขั้นตอนการพัฒนาโจทย์วิจัยให้เป็นข้อเสนอโครงการวิจัย หลังจากที่ได้โจทย์วิจัยแล้วขั้นตอนต่อไปก็คือ การพัฒนาโจทย์วิจัยให้เป็นข้อเสนอโครงการซึ่งใช้วิธีการจัดเวทีแลกเปลี่ยนพูดคุยกับชุมชนพร้อม ๆ กับการสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วม

(3) ขั้นตอนการพิจารณาถ้อยแถลงโครงการวิจัย ตามขั้นตอนปกติที่ใช้ในปัจจุบันนี้จะดำเนินการโดย node เพื่อพัฒนาโครงการให้สมบูรณ์มากที่สุดก่อนที่จะนำเข้าสู่การพิจารณาที่ สกว. สำนักงานภาค ซึ่งเป็นขั้นตอนสุดท้ายที่จะอนุมัติโครงการวิจัยมีระดับการพิจารณา/ถ้อยแถลงรูปแบบการพิจารณา และองค์ประกอบพิจารณาของ node

2. งานการจัดทำสัญญาโครงการวิจัย : หลักการทำสัญญาโครงการ เนื่องจากสัญญาโครงการ เป็นเอกสารที่แสดงถึงเงื่อนไขข้อตกลงร่วมกันระหว่างบุคคล 2-3 ฝ่าย อีกทั้งอาจต้องใช้ในการยืนยันหากมีการตรวจสอบจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นสัญญาโครงการจึงเป็นเอกสารที่ไม่ควรมีข้อผิดพลาดใดใดเกิดขึ้น ซึ่งผู้จัดทำควรยึดหลัก ถูกต้อง ชัดเจนละเอียดรอบคอบ สามารถในการวิเคราะห์งบประมาณ และสามารถสรุปและวิเคราะห์เนื้อหาโครงการวิจัยได้ โดยมีขั้นตอนใน

การจัดทำสัญญาโครงการมีอยู่ 7 ขั้นตอน ได้แก่ 1) พิจารณาประเภทของสัญญา 2) อ่านเพื่อทำความเข้าใจข้อเสนอโครงการ 3) วิเคราะห์งบประมาณ 4) จัดทำ Budget sheet 5) อ่านเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาโครงการ 6) จัดทำร่างสัญญาโครงการพร้อมเอกสารแนบ 7) ตรวจสอบความถูกต้อง

3. งานการติดตามสนับสนุนงานวิจัย : การจัดกระบวนการติดตามสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นอย่างเหมาะสม เป็นปัจจัยที่มีผลอย่างมากต่อการบรรลุเป้าหมายงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อให้ได้คุณภาพงานวิจัยทั้งในเชิงเนื้อหาและกระบวนการทั้งในแง่การหนุนเสริมทีมวิจัยและชุมชนเพื่อให้การดำเนินโครงการวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ สามารถตอบคำถามที่ตั้งไว้ได้ ตลอดจนสร้างกระบวนการเรียนรู้ในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นภายในชุมชน โดยหนุนเสริมในเรื่อง แนวคิดงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น วิธีการ/เครื่องมือ/กระบวนการในการดำเนินการมีส่วนร่วม การจดบันทึก การเขียนรายงาน การให้ข้อเสนอแนะ/แนวทาง ในการแก้ไขปัญหา ระหว่างดำเนินโครงการ หรือทิศทางการดำเนินงานต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการสร้างสัมพันธภาพระหว่างทีมวิจัย – node – สกว.ภาค ให้ดียิ่งขึ้น จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างทีมติดตามสนับสนุนกับทีมวิจัย หรือทีมวิจัยกับผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้อง

4. งานการบริหารทั่วไป : ประกอบด้วย งานธุรการ งานสารบรรณ งานการเงิน งานพัสดุ/ครุภัณฑ์ งานบัญชีและงานบุคคล ซึ่งมีบทบาทหน้าที่สำคัญต่อการจัดระบบภายในหน่วยงาน ให้มีความคล่องตัวและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้กฎระเบียบ หลักการ ของ สกว. สำนักงานภาค ที่มีอยู่

5. งานเครือข่ายความรู้ : การดำเนินงานที่ผ่านมา สกว. สำนักงานภาค ได้ให้ความสำคัญกับลักษณะงาน การจัดการความรู้ และการสร้างเครือข่าย โดยในระหว่างดำเนินการดำเนินโครงการวิจัยจะมี Node กับ RC ทำหน้าที่ติดตามสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง และสร้างเวทีการเรียนรู้แลกเปลี่ยนระหว่างทีมวิจัยในพื้นที่เดียวกัน หรือในกลุ่มประเด็นเดียวกัน เพื่อให้ชุมชนที่มีประเด็นปัญหา และความต้องการคล้าย ๆ กันสามารถนำข้อมูล ประสบการณ์ ได้ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ข้อมูลจาก “เวทีการเรียนรู้” นำไปสู่การสร้าง “องค์ความรู้” ที่ชุมชนนำไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหา หรือกำหนดทิศทางการแก้ปัญหาในชุมชนของตัวเองได้

แนวคิดและทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับความคิดเห็น

ความคิดเห็น หมายถึง การตัดสินใจ คำวิจารณ์ ความเห็นหรือรูปแบบของการประเมินผลในจิตใจเกี่ยวกับข่าวสารที่ได้รับ เป็นความเชื่อของบุคคลที่มีต่อเหตุการณ์หรือข่าวสาร โดยความเชื่อนั้นจะขึ้นอยู่กับประสบการณ์และการสังเกตของแต่ละบุคคล หรือความคิดเห็นหรือ

การแสดงออกทางความคิดความสนใจ ความรู้สึกของผู้คนที่มีความเชื่อหนึ่งสิ่งใดหรือเหตุการณ์ใด เหตุการณ์หนึ่ง (จิตเกษม คุระวรรณ, 2541: 5) ซึ่งสอดคล้องกับ Carter V. Good (1973) อ้างใน นงลักษณ์ ชูพล (2545: 9) ได้ระบุไว้ว่าความคิดเห็น หมายถึง ความเชื่อ ความคิด ความประทับใจของแต่ละบุคคลที่มีต่อเหตุการณ์หรือข่าวสารต่าง ๆ โดยไม่ต้องพิสูจน์หรือใช้เหตุผลประกอบในการตัดสินใจนั้น ๆ ความคิดเห็นจะมีขอบเขตกว้างกว่าความรู้และสามารถแสดงออกได้ต่างกัน ในทำนองเดียวกัน ชาญชัย อินทรประวัติ (2533: 5) ได้กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นความเชื่อที่ผ่านการไตร่ตรอง มาแล้วในระดับหนึ่ง ซึ่งอาจจะไม่รอบคอบหรือถูกต้องตามความรู้สึกของเรามากนัก การที่คนเราจะแสดงความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่งออกมา เราจะต้องมีข้อเท็จจริงหรือความรู้ในเรื่องนั้น ๆ ด้วย เมื่อได้นำข้อมูลพิจารณาด้วยเหตุผลจนคิดว่าพอใจแล้ว ก็จะแสดงความคิดเห็นได้ ดังนั้นเมื่อข้อมูลหรือข้อเท็จจริงที่ได้รับ เปลี่ยนแปลงไปเราอาจเปลี่ยนแปลงความคิดเห็นหรือทัศนคติได้นอกจากนี้ความคิดเห็นเป็นความรู้สึก ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับจิตใจ ทัศนคติและค่านิยมตามสภาพของบุคคลที่จะแสดงออกมาให้บุคคลอื่นรับรู้ ซึ่งการแสดงความคิดเห็นของแต่ละบุคคลนั้น ย่อมแตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับพื้นฐาน ความรู้ ประสบการณ์และตามสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ (วัชรวิ วันทอง, 2537: 29) และ กันยา สุวรรณแสง (2532: 107) ได้ระบุไว้ว่าความคิดเห็นเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งในการใช้สัญลักษณ์ (symbols) แทนสิ่งหนึ่งหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกมาในรูปของความคิดเห็น ส่วนนพมาศ ชีระเวทิน (2539: 99) ได้ให้ทรรศนะไว้ว่าความคิดเห็นนั้นถูกจัดว่าเป็นส่วนที่มนุษย์ได้แสดงออกมาโดยการพูดหรือการเขียนมนุษย์นั้นจะพูดจากใจจริงพูดตามสังคมหรือพูดเพื่อเอาใจผู้ฟังก็ตาม แต่เมื่อพูดหรือเขียนไปแล้วก็ทำให้เกิดผลได้ คนส่วนใหญ่มักจะถือว่าสิ่งที่มนุษย์แสดงออกมานั้นเป็นสิ่งที่สะท้อนถึง ความในใจ แต่สุรางค์ จันทร์ธอม (2529: 50-51) กลับแสดงทัศนะว่าความคิดเห็น เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง หรือต้องการใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นจึงมีความหมายแคบกว่าทัศนคติ และความคิดเห็นของบุคคลอาจเปลี่ยนแปลงได้ตามข้อเท็จจริง (facts) และทัศนคติของบุคคล ทัศนคติ คือ ความรู้สึกทั่วไปที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ส่วนความคิดเห็น คือ การอธิบายเหตุผลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ คล้ายกับทัศนะของ สุวัฒน์ ดันดวงศ์ (2532: 15) ได้ระบุไว้ว่าเป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ ซึ่งอาจแสดงออกมาด้วยการพูดการปฏิบัติหรือการเขียน การแสดงออกของความคิดเห็นเกี่ยวกับ ทัศนคติ ค่านิยม ประสบการณ์ สภาพแวดล้อมและพฤติกรรมระหว่างบุคคลเป็นเครื่องช่วยในการพิจารณาและประเมินค่าก่อนที่จะตัดสินใจแสดงความคิดเห็นในเรื่องนั้น ๆ ซึ่งความคิดเห็นนี้อาจเป็นที่ยอมรับหรือปฏิเสธจากคนอื่น ๆ ก็ได้ สุวิไล เรืองวัฒนสุข (2532: 181) กล่าวว่า ความคิดเห็นเป็นการที่สมองของบุคคลรับรู้และวินิจฉัยข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับเกิดเป็นความรู้ความเชื่อ

เกี่ยวกับวัตถุนุคคลหรือสภาพการณ์ ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของความคิดเกี่ยวข้องกับการพิจารณาที่หมายของเจตคติออกมาว่า ถูกหรือผิดหรือไม่ดี หรือเป็นลักษณะทางความรู้สึกหรืออารมณ์ของบุคคลที่จะสัมพันธ์กับความคิดและการรับรู้องค์ประกอบทางความรู้สึกนี้มี 2 ลักษณะ คือ ความรู้สึกทางบวกหรือความรู้สึกทางลบ ซึ่งต่างกับ Oskamp (1977) อ้างใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์ (2536: 9) ได้กล่าวถึงความคิดเห็นว่า ความคิดเห็นน่าจะใกล้เคียงกับความเชื่อมากกว่าในด้านความเฉพาะเจาะจงของขอบเขตและเนื้อหา และทั้งสองสิ่งนี้มีองค์ประกอบของความรู้ (cognitive) มากกว่าองค์ประกอบความรู้สึก (affective) แต่ทัศนคติจะมีองค์ประกอบของความรู้มากกว่า หรือจะกล่าวอีกนัยหนึ่ง ความคิดเห็นเกี่ยวข้องกับการพิจารณาความเป็นไปได้ของเหตุการณ์และความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ ในขณะที่ทัศนคติเกี่ยวข้องกับความปรารถนาและความต้องการ ส่วน Childs (1965) อ้างใน จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์ (2536: 9) ได้กล่าวว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออก (overt expression) ของทัศนคติ (overt attitude) ที่มีอยู่ภายใน โดยการพูดหรือการเขียน ซึ่งความจริงไม่น่าจะเป็นเช่นนั้น เพราะบุคคลสามารถมีความคิดเห็นในใจได้ โดยไม่ต้องแสดงออก และบุคคลก็อาจแสดงทัศนคติออกมาเป็นคำพูดได้เช่นกัน

ในขณะที่ทฤษฎีของ Hilgard (1969) อ้างในสุนทร รัชไพบุญย์ (2531: 9) มีความเห็นว่าการที่จะแยกทัศนคติและความคิดเห็นออกจากกันนั้นเป็นเรื่องยาก เพราะทั้งสองคำมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด สมมุติว่าถ้าเราเกลียดใครเราจะต้องเข้าใจว่าบุคคลนั้นมีความประพฤติไม่ดี การที่เราเกลียดใครเป็นการแสดงออกทางทัศนคติในด้านความเกลียด แต่การที่คิดว่าคน ๆ นั้น จะต้องมีความประพฤติไม่ดีนั้น เป็นการแสดงออกด้านความคิดเห็นที่เกี่ยวกับความประพฤติของเขา การแสดงทางด้านความเห็นเช่นนี้ เป็นผลที่เกิดจากทัศนคติที่เรามีต่อบุคคลนั้นๆ แต่ถ้าบุคคลนั้น (ที่เราคิดว่าประพฤติไม่ดี) ประพฤติปฏิบัติตนดีกว่าที่เราคาดคิดเอาไว้จะทำให้เรามีความคิดเห็นเปลี่ยนไป เราเองอาจจะชอบบุคคลนั้นยิ่งขึ้น จะเห็นว่าทัศนคติและความคิดเห็นต้องไปด้วยกัน ถ้าเรามีทัศนคติอย่างไรความคิดเห็นของเราก็จะต้องออกมาในรูปร่างนั้น ถ้าความคิดเห็นของเราเปลี่ยนไป ทัศนคติก็จะเปลี่ยนแปลงไปด้วย หากมีการพิจารณาถึงรายละเอียดทัศนคติก็น่าจะนำมาซึ่งความเข้าใจอันดีต่อแนวคิดของความคิดเห็นได้เช่นเดียวกัน พะยอม วงศ์สารศรี (ม.ป.ป.: 236) ได้ระบุถึงความหมาย ประเภทและลักษณะของทัศนคติไว้ว่า ทัศนคติหมายถึงความรู้สึกนึกคิดที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อาจจะออกมาในรูปของการยอมรับหรือปฏิเสธก็ได้ ทัศนคติของคนเราสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ

1. ทัศนคติทั่วไป หมายถึง แนวคิดและความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในลักษณะกว้าง ๆ เช่น การมองโลกในแง่ดี (opinion) บุคคลที่มีทัศนคติเช่นนี้จะมีความคิดเกี่ยวกับ

สิ่งที่ตนเผชิญอยู่ในแง่มุมทั้งสิ้น ส่วนการมองโลกในแง่ร้าย (pessimism) บุคคลพวกนี้จะมี ความคิดเกี่ยวกับสิ่งที่ตนเผชิญอยู่ในแง่ร้ายทั้งสิ้น

2. ทักษคติเฉพาะ ทักษคติประเภทนี้จะแคบลงมากกว่าทักษะคติประเภทแรกจะเป็น ความรู้สึกนึกคิดต่อสิ่งใด บุคคลใดสถานการณ์ใดโดยเฉพาะเป็นอย่าง ๆ ไป

นวลศิริ เปาโรหิตย์ (2531: 132) ได้ให้ความเห็นว่า ความคิดเห็นมักใช้ควบคู่ไป กับค่านิยมและความเชื่อ ส่วนใหญ่ความคิดเห็นมักจะใช้กับเรื่องที่คนหมู่มากมีความเชื่อ หรือ ทักษคติอย่างไร เช่น ความคิดเห็นของคนไทยที่มีต่อรัฐบาล หรือสมาชิกสภาผู้แทน เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่า ทักษคติ จะมีความหมายครอบคลุมไปหลายองค์ประกอบ สิ่งที่น่าสังเกต อย่างหนึ่งก็คือ ทักษคติเป็นสิ่งที่มีความคงทนพอสมควร ตัวอย่างเช่น ถ้าเรายึดถือทักษะคติว่าการ ใฝ่หาความรู้เป็นสิ่งดี เราก็คงจะใช้ชีวิตแสวงหาความรู้ในทุกโอกาสที่อำนวย แต่แม้ว่าทักษะคติ จะมีความคงทนก็จริง แต่ก็ไม่จำเป็นที่เราจะต้องมีทักษะคติเช่นนั้นตลอดชีวิต ทักษคติของมนุษย์นั้น เปลี่ยนแปลงได้เสมอ เช่น คนที่เคยมีทักษะคติไม่ติดต่อแขก แต่พอได้พบปะสังสรรค์แล้วอาจเปลี่ยน ทักษคติมาชอบก็เป็นไปได้

จากแนวคิดความคิดเห็นพอสรุปได้ว่าความคิดเห็นเป็นการแสดงออกโดยถ่ายทอด ออกมาจากความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ทักษคติ ของบุคคลต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ในการ แสดงความคิดเห็นอาจจะแสดงออกมามากมายทาง ด้วยการพูด การเขียน หรือการแสดงกริยาท่าทาง ต่าง ๆ ที่สั่งออกมาจากความรู้สึกภายในใจ แต่ความรู้สึกสามารถเปลี่ยนแปลงไปได้ตามเหตุการณ์ ของสภาพแวดล้อมที่เป็นข้อเท็จจริง ซึ่งการแสดงออกของความคิดเห็นมักจะเกี่ยวกับทักษะคติ ความเชื่อ และหลักการพิจารณาต่อเหตุการณ์นั้น ๆ ที่เคยประสบมา ก่อนที่จะตัดสินใจแสดง ความคิดเห็นในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยอาจจะเป็นเชิงบวกหรือเชิงลบก็เป็นได้

ภาคสรุป

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นเพื่อ สนับสนุนทุนวิจัยโดยยึดหลักการทำงานสร้างองค์ความรู้ผ่านกระบวนการจัดทำวิจัยและส่งเสริมให้ เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคมผ่านการสร้างความรู้ที่เรียกว่างานวิจัย มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาประเทศ และเจตนารมณ์ต้องการให้สังคมไทยมีความสุข มีความเจริญก้าวหน้า ไม่ใช่เพียงให้งานวิจัย เกิดความเจริญงอกงามเท่านั้น สกว. มีหลักการทำงานที่หลากหลายไม่ยึดรูปแบบเดียวแต่จัดการ ให้มีความเหมาะสมในแต่ละแบบ ในระยะแรกได้แบ่งงานออกเป็น 2 แบบ งานวิจัยเชิงวิชาการ

กับงานวิจัยและพัฒนา แยกแยะงานวิจัย 2 แบบนี้มีเป้าหมายผลลัพธ์ของงานวิจัยเชิงวิชาการเพื่อเพิ่มพูนองค์ความรู้จริง ส่วนงานวิจัยและพัฒนาที่มีเป้าหมายเพื่อนำผลไปใช้ประโยชน์ ต่อมา มีการเพิ่มงานวิจัยแบบที่ 3 คือ งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นหรือวิจัยของชาวบ้าน โดยชาวบ้าน เพื่อชาวบ้าน ซึ่งงานวิจัยทั้ง 3 แบบจึงมีการจัดการที่แตกต่างกัน ที่จะจัดระบบกระบวนการสร้างความรู้ สร้างนักวิจัย และสร้างระบบการวิจัย เพื่อตอบคำถามและเสนอทางเลือกให้สังคมที่ให้ความครอบคลุมระบบเศรษฐกิจแบบเก่าและแบบใหม่ โดยใช้ระบบการวิจัยเพื่อยกขีดความสามารถของสังคมและการเสริมความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของประเทศไทย การขยายงานแบบใหม่ ๆ เพิ่มขึ้น เป็นส่วนหนึ่งที่เกิดการจัดตั้ง สกว. สำนักงานภาค ที่มีระบบการจัดการเป็นอีกรูปแบบในระบบของเครือข่าย ซึ่งได้จัดตั้งหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นขึ้นในพื้นที่ต่างๆ ที่มีความพร้อมทางด้านทรัพยากรบุคคลและพื้นที่เกิดงานวิจัยโดยชุมชนท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้กับโครงการวิจัยในพื้นที่ได้ดำเนินงานวิจัยให้บรรลุเป้าหมาย

ในพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน เป็นอีกรูปแบบหนึ่งของการทำงาน ทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้กับนักวิจัยในชุมชนหรือหนุนการทำงานของนักวิจัยที่เรียกว่างานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีภาระงานอยู่ 4 ด้าน ได้แก่ 1) งานพัฒนาโครงการตามกระบวนการทำงานตั้งแต่การเตรียมพื้นที่ เตรียมชุมชน ชวนคิด ชวนมองทิศทางเพื่อวิเคราะห์ปัญหา และพัฒนาโจทย์วิจัยร่วมกับชุมชนที่มีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาเงื่อนไขของท้องถิ่น และไม่ขัดกับหลักเกณฑ์การสนับสนุนทุนวิจัย 2) งานสัญญาโครงการ เป็นเอกสารที่แสดงถึงเงื่อนไขข้อตกลงร่วมกัน เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันระหว่างนักวิจัยและแหล่งทุนที่จะต้องทำงานร่วมกัน 3) งานติดตามโครงการ เป็นการจัดกระบวนการติดตามสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเมื่อได้อนุมัติทุนไปแล้ว ให้นักวิจัยดำเนินงานไปอย่างราบรื่นจนสิ้นสุดโครงการ และตามข้อตกลงของวัตถุประสงค์โครงการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นการสนับสนุนด้วยการสร้างเครื่องมือในการทำงาน เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมหรืออีกหลายรูปแบบ และประสิทธิผลของการดำเนินงานวิจัย 4) งานเครือข่ายความรู้ เป็นการสร้าง “เวทีการเรียนรู้” นำไปสู่การสร้าง “องค์ความรู้” ที่ชุมชนนำไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ผลงานวิจัย ออกสู่สาธารณะ

จากแนวคิดทฤษฎีความคิดเห็นพอสรุปได้ว่า ความคิดเห็นคือสิ่งที่บุคคลได้แสดงความรู้สึกและสื่อสารออกมา ด้วยทางใดทางหนึ่ง ไม่ว่าจะเป็นการพูด การเขียน หรือการบอกเล่า โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ที่พิจารณาบนฐานความจริงที่เป็นอยู่ ในขณะที่ความรู้สึกที่แสดงออกไม่ว่าจะเป็นด้านบวกหรือลบ ตามทัศนะและแง่มุมมองของแต่ละคนอาจจะต่างกันหรือเหมือนกันเพราะมีความแฝงด้วยทัศนคติที่แตกต่าง ในการแสดงทัศนะอาจจะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพแวดล้อมที่เป็นปัจจุบัน แต่ทุกอย่างที่แสดงออกมาสามารถใช้เป็นแนวทางที่บ่งชี้ได้ว่า

เป็นความคิดเห็นที่ผ่านการตัดสินใจแล้วซึ่งเป็นผลที่สามารถจำแนกกลุ่มคนตามทัศนะนั้น ๆ ได้
อันจะนำไปสู่คำตอบตรงตามความเป็นจริง ในการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสาน
งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นในที่สุด

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น
ภาคเหนือตอนบน ได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน 9 จังหวัด (เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน อุตรดิตถ์) จังหวัดดังกล่าวได้รับการถูกเลือก
เพื่อดำเนินการวิจัยด้วยเหตุผลดังนี้

1. เป็นจังหวัดที่เริ่มจัดตั้งหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นขึ้นเป็นครั้งแรก 9
จังหวัด จัดว่าเป็นพื้นที่นำร่องในเขตภาคเหนือตอนบน
2. เป็นพื้นที่ที่มีปริมาณโครงการวิจัยค่อนข้างมากและมีหน่วยประสานงานวิจัย
เพื่อท้องถิ่นดำเนินงานตามพันธกิจของ สกว. สำนักงานภาคตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา ทำให้มีความ
เข้าใจระบบการดำเนินได้อย่างชัดเจน
3. ผู้วิจัยได้ปฏิบัติงานประจำอยู่ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน ตั้งแต่ระยะเริ่มจัดตั้ง
สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค จึงเป็นผลดีต่อการจัดเก็บข้อมูลได้สะดวก
และราบรื่น

ผู้ให้ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ได้เก็บข้อมูลจากผู้ประสานงานวิจัยหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อ
ท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน จำนวน 12 คน และนักวิจัยที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย จำนวน 68 คน ที่
ได้รับอนุมัติโครงการในปีงบประมาณ 2545 และ ปีงบประมาณ 2546 ในเขตภาคเหนือตอนบน 9
จังหวัด ได้แก่ (เชียงราย พะเยา แม่ฮ่องสอน เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง แพร่ น่าน อุตรดิตถ์)
โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง ดังที่ นำชัย ทนผล (2540: 71) ได้ระบุไว้ว่า ถ้างานวิจัยใดที่อยู่ในวิสัย
จะศึกษาข้อมูลได้ทุกหน่วยก็ควรจะศึกษาประชากรทั้งหมด เพื่อความถูกต้องแม่นยำ และไม่จำเป็น
จะต้องใช้สถิติมาประมาณหรือทดสอบสมมุติฐาน

ตัวแปรและการวัดตัวแปร

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดตัวแปรในการศึกษาและวิธีการวัดตัวแปรไว้ดังนี้

เพศ หมายถึง เพศ ชายหรือหญิง ซึ่งเป็นลักษณะที่แสดงถึงความแตกต่างกันของผู้ให้ข้อมูล

อายุ หมายถึง อายุบริบูรณ์ของผู้ให้ข้อมูลคิดเป็นจำนวนปี นับตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวันบันทึกข้อมูล

สถานภาพการสมรส หมายถึง สถานภาพการครองตนอยู่เป็นโสด สมรสหรือหย่าร้างของผู้ให้ข้อมูล

ระดับการศึกษา หมายถึง คุณวุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดของผู้ให้ข้อมูลที่ได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษาทั้งของรัฐและเอกชน

รายได้ หมายถึง จำนวนเงินรายได้ทั้งหมดที่ได้รับเป็นเงินสดของผู้ให้ข้อมูลที่ได้จากการประกอบอาชีพในรอบปี พ.ศ. 2546 นับเป็นจำนวนบาท

ประสบการณ์การฝึกอบรม หมายถึง จำนวนความถี่ (ครั้ง) ที่ผู้ให้ข้อมูลเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนา ฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในรอบปี พ.ศ. 2546

ความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เป็นการแสดงออกทางด้านความรู้สึกของบุคคล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจ โดยอาศัยพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และสภาพแวดล้อมมาประกอบการประเมินการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นใน 4 งาน คือ งานพัฒนาโครงการ งานสัญญาโครงการ งานติดตามโครงการ และงานเครือข่ายความรู้ โดยผู้วิจัยจะสร้างข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพันธกิจ ทั้ง 4 งานดังกล่าว ข้อความแต่ละข้อความมีคำตอบให้ผู้ให้ข้อมูลเลือกตอบตามประสบการณ์ที่แต่ละคนได้ประสบมา และผู้วิจัยได้กำหนดคะแนนต่างกันตามลำดับความสำคัญ กล่าวคือ “เหมาะสมมาก” เท่ากับ 3 คะแนน “เหมาะสมน้อย” เท่ากับ 2 คะแนน “ไม่เหมาะสม” เท่ากับ 1 คะแนน ความคิดเห็นจากคำตอบมีผู้ให้ข้อมูลเลือกตอบนำมาคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย (Weight mean score) โดยมีเกณฑ์แปลความหมายดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย

หมายถึง

2.34 – 3.00

ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน

1.67 – 2.33	มีความเหมาะสมมาก ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจของ หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน
1.00 - 1.66	มีความเหมาะสมน้อย ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจของ หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน ไม่มีความเหมาะสม

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยคำถามแบบปลายปิดและปลายเปิด โดยจะแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ และสังคมของผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและนักวิจัยในเขตภาคเหนือตอนบน

ตอนที่ 2 เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การทดสอบเครื่องมือ

1. ทดสอบความตรงในเนื้อหา (Content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นตามแนวทางการตรวจเอกสาร นำเสนอต่อคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา เพื่อแก้ไขปรับปรุงให้มีความถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากที่สุด

2. ทดสอบความเที่ยง (reliability) โดยการนำแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหา (Content validity) นำไปทดสอบกับผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยจังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง จำนวน 20 คน โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาผลการทดสอบได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ใช้เป็นเครื่องมือการวิจัยที่ให้ความเชื่อถือได้

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยกำหนดขั้นตอนดำเนินงานดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำหนังสือในนามโครงการบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยแม่โจ้ถึงผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและนักวิจัย เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักวิจัยในแต่ละพื้นที่
2. ผู้วิจัยได้ประสานงานโดยตรงกับผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัย เพื่อแจ้งความประสงค์และกำหนดการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตาม วัน เวลา สถานที่ที่ได้กำหนดไว้
4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ แปลผล และรายงานการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลตามแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์อีกครั้งหนึ่ง จากนั้นนำมาจัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (statistical package for the social science: SPSS) โดยใช้ค่าสถิติดังนี้

1. สถิติบรรยาย (descriptive statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อใช้วิเคราะห์และบรรยายลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้ข้อมูล
2. น้ำหนักคะแนนเฉลี่ย (weight mean score) เพื่อวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระยะเวลาดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือน มกราคม 2547 ถึง เดือน กุมภาพันธ์ 2548

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาถึงการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน โดยรวบรวมข้อมูลจากผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 12 คน และนักวิจัย ที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยที่ได้รับอนุมัติโครงการในช่วงปีงบประมาณ 2545 และปีงบประมาณ 2546 จำนวน 68 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง การนำเสนอผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รวบรวมผลการวิจัยและวิจารณ์เป็นส่วนเดียวกัน โดยนำเสนอในรูปของตารางข้อมูลประกอบคำบรรยายและความเรียงดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและนักวิจัยในเขตภาคเหนือตอนบน

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

ตอนที่ 1 ลักษณะ ส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้ข้อมูล

ลักษณะ ส่วนบุคคล

เพศ

ผลการวิจัยในตาราง 1 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.10) ของนักวิจัย เป็นเพศชายในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.30) ของผู้ประสานงานวิจัยเป็นเพศหญิง จากผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าเพศมิได้เป็นอุปสรรคในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย บุคคลที่เป็นเพศหญิงและเพศชายต่างก็สามารถทำงานด้านการวิจัยได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถในส่วนบุคคลมากกว่า

อายุ

ผลการวิจัยในตาราง 1 พบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีอายุเฉลี่ยใกล้เคียงกัน หากแต่ผู้ให้ข้อมูลจากผู้ประสานงานวิจัยมีอายุเฉลี่ยมากกว่าผู้ให้ข้อมูลจากนักวิจัยเล็กน้อย ผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่งของผู้ประสานงานวิจัย (ร้อยละ 50.00) มีอายุอยู่ในช่วง 49-59 ปี และร้อยละ 16.70 มีอายุอยู่ในช่วง 27-37 ปี ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ของนักวิจัย (ร้อยละ 36.76) มีอายุอยู่ในช่วง 38- 48 ปี และผู้ที่มีอายุ 60 ปี และมากกว่ามีเพียงร้อยละ 2.94 ส่วนอายุต่ำสุดและสูงสุดของผู้ให้

ข้อมูลทั้งสองกลุ่มนั้น ผลการวิจัยพบว่ามีแตกต่างกัน โดยที่ผู้ให้ข้อมูลจากผู้ประสานงานวิจัย มีอายุต่ำสุด 34 ปี และสูงสุด 56 ปี แต่ผู้ให้ข้อมูลจากนักวิจัยมีอายุต่ำสุด 24 ปี และสูงสุด 65 ปี จากอายุเฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่ม อาจกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลเหล่านี้ เป็นบุคคลที่มีวุฒิภาวะ หรือเป็นผู้ใหญ่โดยสมบูรณ์ ซึ่งมีคุณลักษณะที่พร้อมรับประสบการณ์ทุกด้าน รับรู้สภาพการณ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลง โดยปราศจากอคติหรือ บิดเบือนความจริง ซึ่งน่าจะสอดคล้องกับ การทำงานด้านการวิจัย

สถานภาพการสมรส

ผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานภาพการสมรส พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของนักวิจัย (ร้อยละ 72.10) มีสถานภาพการสมรสแล้ว ร้อยละ 26.50 มีสถานภาพโสดและร้อยละ 1.50 มีสถานภาพหย่าร้าง ส่วนผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่งเท่ากันของผู้ประสานงานวิจัย (ร้อยละ 50.00) มีสถานภาพโสดและสมรสแล้ว (ตาราง 1)

ระดับการศึกษา

ผลการวิจัยในตาราง 1 พบว่าผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.00) ของผู้ประสานงานวิจัย มีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาโท รองลงมาร้อยละ 41.70 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาเอก และร้อยละ 8.30 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรี สำหรับผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 36.80) ของนักวิจัยมีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี รองลงมาร้อยละ 32.40 มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาโท ส่วนผู้ให้ข้อมูล ร้อยละ 16.20 ร้อยละ 8.80 และร้อยละ 5.90 มีวุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับมัธยมศึกษา ประถมศึกษา และประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ตามลำดับ จากผลการวิจัยอาจกล่าวได้ว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มมีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับที่แตกต่างกัน ดังจะเห็นได้ว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบครึ่งหนึ่งของผู้ประสานงานวิจัยมีวุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดในระดับปริญญาเอกและต่ำสุดในระดับปริญญาตรี ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ของนักวิจัยมีวุฒิทางการศึกษาสูงสุดในระดับปริญญาตรี และต่ำสุดในระดับประถมศึกษาเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะบทบาทของผู้ประสานงานวิจัยแตกต่างจากนักวิจัยในประเด็นที่เป็นผู้ให้คำแนะนำในการทำวิจัยให้แก่ นักวิจัย จึงสมควรที่จะมีวุฒิทางการศึกษาในระดับที่สูงกว่า ส่วนตัวนักวิจัยเองที่มีวุฒิทางการศึกษาไม่สูงมากนักหากแต่มีประสบการณ์ในชุมชนมากพอที่จะนำประสบการณ์เหล่านั้น ไปสนับสนุนการทำวิจัยเพื่อท้องถิ่น จึงไม่น่าจะเป็นอุปสรรคในการทำหน้าที่นักวิจัยท้องถิ่น

ตาราง 1 แสดงร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะส่วนบุคคล

ลักษณะส่วนบุคคล	ผู้ประสานงานวิจัย (N = 12)	นักวิจัย (N = 68)
	ร้อยละ	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	41.70	72.10
หญิง	58.30	27.90
อายุ		
26 ปี และน้อยกว่า	-	11.46
27-37 ปี	16.70	22.05
38-48 ปี	33.20	36.76
49-59 ปี	50.00	26.47
60 ปี และมากกว่า	-	2.94
อายุเฉลี่ย	46.42	41.60
ค่าความแปรปรวน	7.902	10.624
อายุต่ำสุด – สูงสุด	34-56	24-65
สถานภาพการสมรส		
โสด	50.00	26.50
สมรสแล้ว	50.00	72.10
หย่าร้าง	-	1.50
ระดับการศึกษา		
ประถมศึกษา	-	8.80
มัธยมศึกษา	-	16.20
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	-	5.90
ปริญญาตรี	8.30	36.80
ปริญญาโท	50.00	32.40
ปริญญาเอก	41.70	-

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

รายได้

ผลการวิจัยในตาราง 2 พบว่าผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มมีรายได้เฉลี่ยแตกต่างกัน โดยผู้ให้ข้อมูลจากผู้ประสานงานวิจัยมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลจากนักวิจัย รวมทั้งจำนวนรายได้ต่ำสุดด้วย ส่วนจำนวนรายได้สูงสุดนั้นพบว่าผู้ให้ข้อมูลจากนักวิจัยมีจำนวนรายได้สูงสุดสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลจากผู้ประสานงานวิจัยในจำนวนที่ไม่มากนัก ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มใหญ่ (ร้อยละ 41.67) ของผู้ประสานงานวิจัยมีรายได้ในช่วง 200,001 – 300,000 บาท แต่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 54.41) ของนักวิจัยมีรายได้ 100,000 บาท และน้อยกว่า จากรายได้เฉลี่ยของผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่ม อาจกล่าวได้ว่าผู้ประสานงานวิจัยส่วนใหญ่มีรายได้ค่อนข้างสูง ในทางตรงกันข้ามนักวิจัย ส่วนใหญ่กลับมีรายได้ค่อนข้างต่ำ ดังนั้นจึงอาจมีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการทำงานของนักวิจัย ไม่มากนัก

ประสบการณ์การฝึกอบรม

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 83.33 และร้อยละ 88.24) ของทั้งสองกลุ่ม เคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในรอบปี พ.ศ. 2546 แต่กลับมีความแตกต่างกันในจำนวนครั้งที่เข้าร่วมการประชุมฝึกอบรมโดยเฉลี่ย กล่าวคือผู้ประสานงานวิจัยมีจำนวนครั้งเฉลี่ยสูงกว่านักวิจัย (9 ครั้ง กับ 4 ครั้ง) โดยผู้ให้ข้อมูลครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50.00) ของผู้ประสานงานวิจัยมีจำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุมฝึกอบรม ระหว่าง 1-6 ครั้ง แต่ในช่วงเดียวกันนี้กลับพบว่าเป็นผู้ให้ข้อมูลส่วนมาก (ร้อยละ 85.00) ของนักวิจัย จากผลการวิจัย อาจกล่าวได้ว่าในรอบปี พ.ศ. 2546 ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัย มีประสบการณ์การฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยสูงกว่าผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มนักวิจัย ซึ่งน่าจะมีผลต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัย (ตาราง 2)

ตาราง 2 แสดงร้อยละของผู้ให้ข้อมูล จำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม

ลักษณะทางเศรษฐกิจและสังคม	ผู้ประสานงานวิจัย (N = 12)	นักวิจัย N = 68)
	ร้อยละ	ร้อยละ
รายได้		
100,000 บาท และน้อยกว่า	-	54.41
100,001 – 200,000 บาท	25.00	23.53
200,001 – 300,000 บาท	41.67	17.65
300,001 – 400,000 บาท	25.00	1.47
400,001 – 500,000 บาท	8.33	1.47
500,001 บาท และ มากกว่า	-	1.47
รายได้เฉลี่ย	276,666.67	127,514.70
ค่าความแปรปรวน	111490.1816	109297.0897
รายได้ต่ำสุด – สูงสุด	144,000 – 480,000	6,000 – 502,800
ประสบการณ์การฝึกอบรม		
เคยเข้าร่วม	83.33	88.24
ไม่เคยเข้าร่วม	16.67	11.76
จำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วม (N = 10/ N = 60)		
1 – 6 ครั้ง	50.00	85.00
7 – 12 ครั้ง	20.00	11.66
13 – 18 ครั้ง	20.00	1.67
19 – 24 ครั้ง	10.00	1.67
จำนวนครั้งเฉลี่ย	9.30	4.33
ค่าความแปรปรวน	7.2579	3.6250
จำนวนครั้งต่ำสุด – สูงสุด	2 – 24	1 – 19

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน เป็นการศึกษาถึงความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น 4 งาน คือ งานพัฒนาโครงการ งานจัดทำสัญญาโครงการ งานติดตามโครงการ และงานเครือข่ายความรู้ สำหรับการวัดความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลนั้นผู้วิจัยได้สร้างข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพันธกิจ ทั้ง 4 งาน ดังกล่าว โดยให้ผู้ให้ข้อมูลประเมินตามสภาพที่เป็นจริง และได้ดำเนินการวัดแบบประเมินค่าใน 3 ระดับ คือ “เหมาะสมมาก” เท่ากับ 3 คะแนน “เหมาะสมน้อย” เท่ากับ 2 คะแนน “ไม่เหมาะสม” เท่ากับ 1 คะแนน หากผู้ให้ข้อมูลระบุว่าเหมาะสมน้อย กับไม่เหมาะสม ผู้วิจัยได้ถามต่อถึงข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน จากนั้นนำคะแนนที่ได้มาคำนวณน้ำหนักค่าคะแนนเฉลี่ย โดยมีเกณฑ์เพื่อแปลความดังนี้

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 2.34 – 3.00 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความเหมาะสมในระดับมาก

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.67 – 2.33 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความเหมาะสมในระดับน้อย

คะแนนเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.66 หมายถึง ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นไม่มีความเหมาะสม

การนำเสนอผลการวิจัย ผู้วิจัยขอนำเสนอความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ทั้ง 4 งาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

งานพัฒนาโครงการวิจัย

ผลการวิจัยในตาราง 3 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากของทั้งสองกลุ่มต่างมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาโครงการวิจัย ทั้ง 6 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยรวม 2.80 และ 2.79) โดยเฉพาะพันธกิจ “ศึกษาโครงการวิจัยที่นักวิจัยเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก สกว. และนัดพบกับนักวิจัยเพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดของโครงการวิจัยร่วมกัน” (คะแนนเฉลี่ย 2.91) และพันธกิจ “ให้การสนับสนุนนักวิจัยในการพัฒนาโครงการวิจัยให้เป็นโครงการที่สมบูรณ์แบบที่สุด” (คะแนนเฉลี่ย 2.83) แต่อย่างไรก็ตามยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนของทั้งสองกลุ่ม มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาโครงการวิจัยมีความ

เหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม ซึ่งได้แก่พันธกิจ “นัดประชุมคณะกรรมการผู้มีอำนาจในการตัดสินใจเพื่อพิจารณาลั่นกรงตัดสินใจให้โครงการวิจัยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สกว. หรือให้นำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำเสนอในครั้งต่อไป” ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า คณะกรรมการผู้มีอำนาจในการตัดสินใจโครงการวิจัย มีภาระงานประจำและงานอื่นๆ มาก ดังนั้นควรจะมอบหมายหน้าที่นี้ให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีประสบการณ์สูงด้านการวิจัยมาเป็นผู้พิจารณาลั่นกรงตัดสินใจโครงการวิจัยจะเหมาะสมกว่า ส่วนผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มนักวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้นักวิจัยได้เข้าร่วมประชุมตัดสินใจโครงการวิจัยด้วย เพื่อที่นักวิจัยจะได้มีโอกาสชี้แจงรายละเอียดในสิ่งที่คณะกรรมการมีความเห็นแตกต่างจากนักวิจัย พันธกิจ “นัดประชุมประชาชนในพื้นที่วิจัยร่วมกับทีมงานวิจัยเพื่อชี้แจงถึงรายละเอียดของโครงการวิจัยให้ประชาชนเข้าใจและเห็นด้วยที่จะมีการวิจัยในพื้นที่” ซึ่งผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้นักวิจัยนัดประชุมประชาชนในพื้นที่ด้วยตนเองจะเหมาะสมกว่า เพราะนักวิจัยเป็นคนในพื้นที่ย่อมจะทำหน้าที่นี้ได้ดีกว่าผู้ประสานงานวิจัย แต่ในทางตรงกันข้ามผู้ให้ข้อมูล จากกลุ่มนักวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ผู้ประสานงานวิจัยควรทำหน้าที่นี้อย่างยิ่งและควรนัดประชุมเป็นประจำไม่น้อยกว่าเดือนละครั้ง และพันธกิจ “เข้าพื้นที่วิจัยเพื่อประเมินศักยภาพของชุมชน” โดยผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มต่างให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกันว่า ควรมีการพิจารณาถึงความจำเป็นของแต่ละพื้นที่ หากพื้นที่ใดมีข้อมูลศักยภาพของชุมชนที่สมบูรณ์แล้วก็อาจไม่จำเป็นต้องเข้าพื้นที่เพื่อประเมินศักยภาพของชุมชนซ้ำซ้อนอีก

ตาราง 3 แสดงคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในงานพัฒนาโครงการวิจัย

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงาน พัฒนาโครงการวิจัย	ผู้ประสานงานวิจัย (N = 12)		นักวิจัย (N = 68)	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. ศึกษาโครงการวิจัยที่นักวิจัยเสนอ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ จาก สกว.	2.91	เหมาะสม ในระดับมาก	2.85	เหมาะสม ในระดับมาก
2. นัดพบกับนักวิจัยที่เป็นเจ้าของโครง การวิจัยเพื่อทำความเข้าใจในราย ละเอียดของโครงการวิจัยร่วมกัน	2.91	เหมาะสม ในระดับมาก	2.85	เหมาะสม ในระดับมาก
3. เข้าพื้นที่วิจัยเพื่อประเมินศักยภาพ ของชุมชน	2.75	เหมาะสม ในระดับมาก	2.76	เหมาะสม ในระดับมาก
4. นัดประชุมประชาชนในพื้นที่วิจัย ร่วมกับทีมงานวิจัยเพื่อชี้แจงถึง รายละเอียดของโครงการวิจัยให้ ประชาชนเข้าใจและเห็นด้วยที่จะ มีการวิจัยในพื้นที่	2.75	เหมาะสม ในระดับมาก	2.70	เหมาะสม ในระดับมาก
5. ให้การสนับสนุนนักวิจัยในการพัฒนา โครงการวิจัยให้เป็นโครงการที่ สมบูรณ์แบบที่สุด	2.83	เหมาะสม ในระดับมาก	2.85	เหมาะสม ในระดับมาก
6. นัดประชุมคณะกรรมการผู้มีส่วน ในการตัดสินใจพิจารณาถ่วงถ่วง ตัดสินใจให้โครงการวิจัยได้รับการ สนับสนุนงบประมาณจาก สกว. หรือให้นำไปปรับปรุงแก้ไข เพื่อนำเสนอครั้งต่อไป	2.66	เหมาะสม ในระดับมาก	2.75	เหมาะสม ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.80	เหมาะสม ในระดับมาก	2.79	เหมาะสม ในระดับมาก

งานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย

ผลการวิจัยในตาราง 4 พบว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดของผู้ประสานงานวิจัย มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย ทั้ง 5 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับ มาก (คะแนนเฉลี่ยรวม 2.93) โดยเฉพาะพันธกิจ “ศึกษาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลบางประการของ โครงการวิจัยที่ได้รับความเห็นชอบ เพื่อนำข้อมูลข้างต้นมาประกอบการจัดทำสัญญา โครงการวิจัย” และพันธกิจ “จัดทำบันทึกข้อความเรื่องขออนุมัติโครงการวิจัยพร้อมสิ่งที่ส่งมาด้วย คือ สัญญาโครงการวิจัยไปยัง สกว.สำนักงานภาค” (คะแนนเฉลี่ย 3.00) ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูล ส่วนมากของนักวิจัยมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย ทั้ง 5 พันธกิจ มี ความเหมาะสมในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยรวม 2.87) ซึ่งได้แก่พันธกิจ “ศึกษาทบทวนสัญญาที่ได้ จัดทำไว้แล้ว เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง” (คะแนนเฉลี่ย 2.92) และพันธกิจ “จัดทำบันทึกข้อความ เรื่องขออนุมัติโครงการวิจัยพร้อมสิ่งที่ส่งมาด้วย คือสัญญาโครงการวิจัยไปยัง สกว.สำนักงานภาค” (คะแนนเฉลี่ย 2.89) ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนของทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานจัดทำสัญญาโครงการวิจัยมีความเหมาะสมน้อย ได้แก่พันธกิจ “บันทึกข้อมูลที่ เกี่ยวข้องกับสัญญาโครงการวิจัยดังกล่าว ตามแบบฟอร์มของ สกว. สำนักงานภาค ลงในโปรแกรม คอมพิวเตอร์” โดยผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า “ไม่ควรบันทึกข้อมูล ดังกล่าว ลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เนื่องจากมีการบันทึกข้อมูลลงในเอกสารสัญญาที่ สกว. ภาค ได้จัดทำไว้โดยเฉพาะ พันธกิจ “ศึกษาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลบางประการของโครงการวิจัยที่ ได้รับความเห็นชอบ เพื่อนำข้อมูลข้างต้นมาประกอบการจัดทำสัญญาโครงการวิจัย” ซึ่งผู้ให้ข้อมูล จากกลุ่มนักวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้โอกาสนักวิจัยมีส่วนร่วมในการวิเคราะห์และสรุปข้อมูล ของโครงการวิจัย เพื่อแสดงถึงความโปร่งใสในการสรุปข้อมูล และพันธกิจ “จัดทำสัญญา โครงการวิจัยโดยจำแนกตามประเภทของสัญญา จัดทำงบประมาณเป็นหมวดหมู่ แยกตามประเภท ค่าใช้จ่าย และจัดทำข้อตกลงในสัญญารับทุน” ที่ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มนักวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมีการเผยแพร่ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการทำสัญญาโครงการวิจัยให้นักวิจัยได้รับรู้ด้วย เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกัน อีกทั้งนักวิจัยสามารถปฏิบัติตามสัญญาได้อย่างถูกต้องตามระเบียบของ สกว.

ตาราง 4 แสดงคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในงานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงาน จัดทำสัญญาโครงการวิจัย	ผู้ประสานงานวิจัย (N = 12)		นักวิจัย (N = 68)	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. ศึกษาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลบางประการของโครงการวิจัยที่ได้รับ ความเห็นชอบเพื่อนำข้อมูลข้างต้น มาประกอบการจัดทำสัญญาโครงการ การวิจัย	3.00	เหมาะสม ในระดับมาก	2.86	เหมาะสม ในระดับมาก
2. จัดทำสัญญาโครงการวิจัยโดยจำ แนกตามประเภทของสัญญา จัด ทำงบประมาณเป็นหมวดหมู่แยก ตามประเภทค่าใช้จ่ายและจัดทำ ข้อตกลงในสัญญารับทุน	2.91	เหมาะสม ในระดับมาก	2.86	เหมาะสม ในระดับมาก
3. ศึกษาทบทวนสัญญาที่ได้จัดทำไว้ แล้วเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	2.91	เหมาะสม ในระดับมาก	2.92	เหมาะสม ในระดับมาก
4. บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสัญญา โครงการวิจัยดังกล่าว ตามแบบ ฟอร์มของสกว. สำนักงานภาค ลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์	2.83	เหมาะสม ในระดับมาก	2.83	เหมาะสม ในระดับมาก
5. จัดทำบันทึกข้อความเรื่องขออนุมัติ โครงการวิจัยพร้อมสิ่งที่ส่งมาด้วย คือสัญญาโครงการวิจัยไปยัง สกว. สำนักงานภาค	3.00	เหมาะสม ในระดับมาก	2.89	เหมาะสม ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.93	เหมาะสม ในระดับมาก	2.87	เหมาะสม ในระดับมาก

งานติดตามโครงการวิจัย

ผลการวิจัยในตาราง 5 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของผู้ประสานงานวิจัยมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานติดตามโครงการวิจัย ทั้ง 6 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยรวม 2.81) โดยเฉพาะพันธกิจ “ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการวิจัยและวางแผนการติดตามสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ” (คะแนนเฉลี่ย 3.00) และพันธกิจ “ตรวจสอบรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย โดยดูความสอดคล้องของเนื้อหาที่ระบุไว้ในสัญญา ก่อนนำส่ง สกว. สำนักงานภาค” (คะแนนเฉลี่ย 2.91) ในทำนองเดียวกันผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของนักวิจัย มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานติดตามโครงการวิจัย ทั้ง 6 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยรวม 2.80) โดยเฉพาะพันธกิจ “ตรวจสอบรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย โดยดูความสอดคล้องของเนื้อหาที่ระบุไว้ในสัญญา ก่อนนำส่ง สกว. สำนักงานภาค” (คะแนนเฉลี่ย 2.91) และพันธกิจ “ติดตามการดำเนินงานของนักวิจัยว่าได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนการวิจัยที่กำหนดไว้หรือไม่” (คะแนนเฉลี่ย 2.88) อย่างไรก็ตามผลการวิจัยยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนของทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานติดตามโครงการวิจัย มีความเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม ได้แก่พันธกิจ “เข้าพื้นที่วิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามการดำเนินงานวิจัยในทุกกิจกรรมว่าเป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือไม่” โดยผู้ให้ข้อมูลจากทั้งสองกลุ่มให้ข้อเสนอแนะสอดคล้องกันว่า ในการเข้าพื้นที่วิจัยอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามการดำเนินงานวิจัยให้ตรงกับรายละเอียดในสัญญาเป็นพันธกิจที่ผู้ประสานงานวิจัยพึงกระทำอย่างสม่ำเสมอ แต่ไม่ควรเข้มงวดทุกกิจกรรม หากกิจกรรมใดดำเนินงานคลาดเคลื่อนจากที่ระบุไว้ในสัญญาให้มีการทบทวนเป็นรายกิจกรรมเพื่อมิให้การดำเนินงานในภาพรวมหยุดชะงัก และควรมีการผ่อนปรนในเรื่องระยะเวลาการดำเนินกิจกรรมที่มีปัญหานั้น

ตาราง 5 แสดงคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในงานติดตามโครงการวิจัย

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงาน ติดตาม โครงการวิจัย	ผู้ประสานงานวิจัย (N = 12)		นักวิจัย (N = 68)	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการวิจัยและวางแผนการติดตามสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ	3.00	เหมาะสมในระดับมาก	2.80	เหมาะสมในระดับมาก
2. นัดพบนักวิจัยเพื่อทบทวนถึงแผนการดำเนินงานวิจัยที่นักวิจัยได้กำหนดไว้ว่าจะยืนยันหรือปรับเปลี่ยน	2.83	เหมาะสมในระดับมาก	2.80	เหมาะสมในระดับมาก
3. เข้าพื้นที่วิจัยเพื่อติดตามการดำเนินงานวิจัยในทุกกิจกรรมว่าเป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือไม่	2.75	เหมาะสมในระดับมาก	2.60	เหมาะสมในระดับมาก
4. ติดตามการใช้งบประมาณในกิจกรรมงานวิจัยและตรวจสอบความถูกต้องของการจัดทำเอกสารการเงิน	2.75	เหมาะสมในระดับมาก	2.83	เหมาะสมในระดับมาก
5. ตรวจสอบรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยโดยดูความสอดคล้องของเนื้อหาที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนนำส่ง สกว. สำนักงานภาค	2.91	เหมาะสมในระดับมาก	2.91	เหมาะสมในระดับมาก
6. ติดตามการดำเนินงานของนักวิจัยว่าได้ดำเนินกิจกรรมตามแผนการวิจัยที่กำหนดไว้หรือไม่	2.66	เหมาะสมในระดับมาก	2.88	เหมาะสมในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.81	เหมาะสมในระดับมาก	2.80	เหมาะสมในระดับมาก

งานเครือข่ายความรู้

ผลการวิจัยในตาราง 6 พบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเครือข่ายความรู้ ทั้ง 5 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับมาก (คะแนนเฉลี่ยรวม 2.63 และ 2.66) โดยเฉพาะพันธกิจ “ส่งข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของงานวิจัยให้นักวิจัยเป็นประจำ” (คะแนนเฉลี่ย 2.75 และ 2.79) ทั้งนี้ผลการวิจัยยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนของ ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเครือข่ายความรู้มีความเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม ได้แก่ พันธกิจ “จัดให้มีการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและเรื่องอื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชนพื้นที่วิจัย” โดยผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่ม ได้ให้ข้อเสนอแนะที่แตกต่างกัน กล่าวคือผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่าการจัดให้มีการให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่วิจัย ควรให้นักวิจัยเป็นผู้แสดงบทบาทดังกล่าว โดยอาศัยงบประมาณจาก สกว. ที่นักวิจัยได้รับการสนับสนุน ส่วนผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มนักวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า หากมีการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพแก่ประชาชนในพื้นที่วิจัยควรสอบถามความต้องการของประชาชนก่อน เพื่อจะได้จัดการให้ความรู้ในเรื่องที่ตรงกับความสนใจและความต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุดและควรจัดการอย่างสม่ำเสมอในทุกพื้นที่วิจัย โดยแสวงหางบประมาณจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้ในการกิจกรรมนี้ให้สามารถดำเนินการได้อย่างราบรื่นตลอดไป

ตาราง 6 แสดงคะแนนเฉลี่ยและระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล ที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ในงานเครือข่ายความรู้

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงาน เครือข่ายความรู้	ผู้ประสานงานวิจัย (N = 12)		นักวิจัย (N = 68)	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
1. ส่งข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหว ของงานวิจัยให้นักวิจัยเป็นประจำ	2.75	เหมาะสม ในระดับมาก	2.79	เหมาะสม ในระดับมาก
2. จัดให้มีการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับการประกอบอาชีพและเรื่อง อื่นๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชน ในชุมชนพื้นที่วิจัย	2.41	เหมาะสม ในระดับมาก	2.52	เหมาะสม ในระดับมาก

ตาราง 6 (ต่อ)

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงาน เครือข่ายความรู้	ผู้ประสานงานวิจัย (N = 12)		นักวิจัย (N = 68)	
	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น	คะแนนเฉลี่ย	ระดับความคิดเห็น
3. นำเสนอความเคลื่อนไหวการดำเนินงานของหน่วยประสานงานเป็นบทความเพื่อเผยแพร่ทางจดหมายข่าวและ Website	2.66	เหมาะสม ในระดับมาก	2.76	เหมาะสม ในระดับมาก
4. จัดทำคู่มือประสบการณ์การทำงาน ของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อ ท้องถิ่นออกเผยแพร่	2.75	เหมาะสม ในระดับมาก	2.67	เหมาะสม ในระดับมาก
5. สนับสนุนให้โครงการวิจัยได้รับการเผยแพร่ออกสู่สาธารณะโดย สื่อต่าง ๆ	2.58	เหมาะสม ในระดับมาก	2.58	เหมาะสม ในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ยรวม	2.63	เหมาะสม ในระดับมาก	2.66	เหมาะสม ในระดับมาก

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ภาคเหนือตอนบน โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อพรรณนาถึงลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของผู้ประสานงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นและนักวิจัย ในเขตภาคเหนือตอนบน
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น จำนวน 12 คนและนักวิจัยที่เป็นหัวหน้าโครงการวิจัยที่ได้รับอนุมัติโครงการในช่วงปีงบประมาณ 2545 และปีงบประมาณ 2546 จำนวน 68 คน รวมเป็น 80 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม ที่ผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหา (content validity) โดยยึดถือความสอดคล้องตามหลักการตรวจสอบ โดยนำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข จากนั้นนำไปทดสอบความเที่ยง (reliability) โดยนำแบบสอบถามตอนที่ 2 ไปทดสอบกับผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยจังหวัดเชียงใหม่ ลำปาง ลำพูน จำนวน 20 คน ผลของการทดสอบได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.91 จากนั้นผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูลและนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ถอดรหัสจัดหมวดหมู่ และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสถิติสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Sciences, SPSS/PC) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจและสังคมของผู้ให้ข้อมูล

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของนักวิจัย (ร้อยละ 72.10) เป็นเพศชาย โดยมีอายุเฉลี่ย 42 ปี มีอายุมากที่สุด 65 ปี และน้อยที่สุด 24 ปี มีสถานภาพการสมรสแล้ว และมีวุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดระดับปริญญาโท ในขณะที่ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 58.30) ของ

ผู้ประสานงานวิจัยเป็นเพศหญิง โดยมีอายุเฉลี่ย 46 ปี มีอายุมากที่สุด 56 ปี และน้อยที่สุด 34 ปี มีสถานภาพการสมรสแล้ว มีวุฒิการศึกษาขั้นสูงสุดระดับปริญญาเอก ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัยมีรายได้ในรอบปี พ.ศ. 2546 เฉลี่ย 276,667 บาท ได้มีรายได้สูงสุด 480,000 บาท และมีรายได้ต่ำสุด 144,000 บาท สำหรับประสบการณ์การฝึกอบรม ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากมีประสบการณ์ในการฝึกอบรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยในรอบปี พ.ศ. 2546 โดยมีจำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วมการฝึกอบรมเฉลี่ย 9 ครั้ง มีจำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วมการฝึกอบรมมากที่สุด 24 ครั้ง และน้อย ที่สุด 2 ครั้ง ส่วนผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มนักวิจัย มีรายได้เฉลี่ย 127,515 บาท มีรายได้สูงสุด 502,800 บาท และต่ำสุด 6,000 บาท ผู้ให้ข้อมูลส่วนมากเคยมีประสบการณ์การเข้าร่วมฝึกอบรม โดยมีจำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วมเฉลี่ย 4 ครั้ง มีจำนวนครั้งที่เคยเข้าร่วมการฝึกอบรมมากที่สุด 19 ครั้ง และน้อยที่สุด 1 ครั้ง

ความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น มีความเหมาะสมในระดับมากที่สุด 4 งาน กล่าวโดยสรุปได้ดังนี้

1. งานพัฒนาโครงการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนมากของทั้งสองกลุ่มต่างมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานพัฒนาโครงการวิจัย ทั้ง 6 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเฉพาะพันธกิจ “ศึกษาโครงการวิจัยที่นักวิจัยเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก สกว. และนัดพบกับนักวิจัยที่เป็นเจ้าของโครงการวิจัยเพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดของโครงการวิจัยร่วมกัน” แต่ในขณะเดียวกันผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วน of ทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานบางพันธกิจมีความเหมาะสมน้อย อันได้แก่ พันธกิจ “นัดประชุมคณะกรรมการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจเพื่อพิจารณาการคัดเลือกโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก สกว. หรือให้นำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำเสนอในครั้งต่อไป” ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมอบหมายหน้าที่นี้ให้แก่ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้มีประสบการณ์สูงด้านการวิจัยเพื่อท้องถิ่น เพื่อผลการตัดสินใจจะได้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม ส่วนผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มนักวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรให้นักวิจัยเข้าร่วมประชุมตัดสินใจโครงการวิจัยด้วย เพื่อที่จะได้มีโอกาสชี้แจงรายละเอียดต่าง ๆ

2. งานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลเกือบทั้งหมดของทั้งสองกลุ่มต่างมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย ทั้ง 5 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเฉพาะพันธกิจ “ศึกษาวิเคราะห์และสรุปข้อมูลบางประการของโครงการวิจัยที่ได้รับความเห็นชอบเพื่อนำข้อมูลข้างต้นมาประกอบการจัดทำสัญญาโครงการวิจัย และ จัดทำบันทึกข้อความเรื่องขออนุมัติโครงการวิจัยพร้อมสิ่งที่ส่งมาด้วย คือสัญญาโครงการวิจัย ไปยัง สกว. สำนักงานภาค” แต่ผลการวิจัยยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนของทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานบางพันธกิจ มีความเหมาะสมน้อย ได้แก่ พันธกิจ “บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสัญญาโครงการวิจัยดังกล่าว ตามแบบฟอร์มของสกว. สำนักงานภาค ลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์” ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า “ไม่ควรบันทึกข้อมูลดังกล่าวลงในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ เนื่องจากมีการบันทึกข้อมูลลงในเอกสารสัญญาที่ สกว. สำนักงานภาค ได้จัดทำขึ้นโดยเฉพาะ

3. งานติดตามโครงการวิจัย ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มต่างมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานติดตามโครงการวิจัย ทั้ง 6 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเฉพาะพันธกิจ “ศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดของโครงการวิจัยและวางแผนการติดตามสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ และ ตรวจสอบรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัยโดยดูความสอดคล้องของเนื้อหาที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนนำเสนอ สกว. สำนักงานภาค” อย่างไรก็ตามผลการวิจัยยังพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนของทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานติดตามโครงการวิจัยบางพันธกิจมีความเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม ได้แก่ พันธกิจ “เข้าพื้นที่วิจัยเพื่อติดตามการดำเนินงานวิจัยในทุกกิจกรรมว่าเป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือไม่” ซึ่งผู้ให้ข้อมูลทั้งสองกลุ่มให้ข้อเสนอแนะที่สอดคล้องกันว่า ควรเข้าพื้นที่ติดตามการดำเนินงานวิจัยอย่างต่อเนื่อง ตามที่ระบุในสัญญาโครงการวิจัย แต่ไม่ควรยึดกิจกรรมที่ระบุไว้ในสัญญาเป็นตัวกำหนดเพียงอย่างเดียว เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องตามความเป็นจริงกับสถานการณ์ปัจจุบันอาจมีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมไปตามความเหมาะสมและให้ดูผลของการวิจัยเป็นหลัก

4. งานเครือข่ายความรู้ ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่ของทั้งสองกลุ่มต่างมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเครือข่ายความรู้ ทั้ง 5 พันธกิจ มีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเฉพาะพันธกิจ “ส่งข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของงานวิจัยให้นักวิจัยเป็นประจำ” แต่ในขณะเดียวกัน ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลบางส่วนของทั้งสองกลุ่มมีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานเครือข่ายความรู้บางพันธกิจมีความเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม ได้แก่ พันธกิจ “จัดให้มีการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนใน

ชุมชนพื้นที่วิจัย” ทั้งนี้ผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มผู้ประสานงานวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่า ควรมอบหมายให้นักวิจัยในพื้นที่จัดการให้ความรู้จะมีความเหมาะสมมากกว่าผู้ประสานงานวิจัย เพราะจะทราบปัญหาภายในชุมชนได้ดีกว่า ส่วนผู้ให้ข้อมูลจากกลุ่มนักวิจัยให้ข้อเสนอแนะว่าควรสอบถามข้อมูลจากชุมชนนั้นๆ ก่อนที่จะดำเนินการจัดเวทีให้ความรู้ เพื่อจะตรงตามความต้องการของชุมชน และนำไปใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง

ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัยพบว่าผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นมีความเหมาะสมในระดับมาก ทั้ง 4 งาน แต่อย่างไรก็ตามยังมีผู้ให้ข้อมูลอีกส่วนหนึ่งที่มีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยและไม่เหมาะสม ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะสำหรับ ผู้บริหารสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค และผู้ประสานงานวิจัยหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค

การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน ด้านงานพัฒนาโครงการวิจัย ในกระบวนการพิจารณา กลั่นกรอง และอนุมัติโครงการวิจัย ควรมีข้อกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา และกลั่นกรองโครงการวิจัย อันประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน และมีประสบการณ์ด้านงานวิจัย และพัฒนาท้องถิ่นสูง ทั้งนี้เพื่อสร้างความน่าเชื่อถือต่อระบบการกลั่นกรอง และอนุมัติโครงการวิจัยของสกว.สำนักงานภาค ขณะเดียวกันควรเปิดโอกาสให้นักวิจัยได้นำเสนอโครงการวิจัยต่อผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาโครงการวิจัยดังกล่าว เพื่อให้นักวิจัยได้นำเสนอข้อมูลเพิ่มเติมจากเอกสาร และให้ผู้ทรงคุณวุฒิได้รับรู้ข้อมูลอย่างครอบคลุมมากที่สุด

ด้านการติดตามโครงการวิจัย ในกระบวนการติดตามสนับสนุน และการประเมินผลความสำเร็จของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และโครงการวิจัย ควรมีการกำหนดรูปแบบปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับบริบทชุมชน และเงื่อนไขของการติดตามโครงการวิจัย ทั้งนี้เพื่อให้โครงการวิจัยสามารถดำเนินงานได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์

ด้านงานเครือข่ายความรู้ ในกระบวนการสนับสนุนความรู้ให้กับชุมชนในพื้นที่วิจัย ควรกำหนดให้หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และนักวิจัยมีบทบาทในการสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ และเป็นไปตามความต้องการของชุมชนในพื้นที่วิจัย นอกจากนี้ควรกำหนดให้หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น และนักวิจัยได้รับการส่งเสริมทักษะด้านงานวิจัยอย่างสม่ำเสมอ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ประสานงานวิจัย หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน ด้านงานพัฒนาโครงการวิจัย ในกระบวนการพิจารณา และกลั่นกรองโครงการวิจัย ควรประสานงานให้มืองค์ประกอบของผู้ร่วมพิจารณาโครงการอย่างครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อให้การพิจารณา และกลั่นกรองข้อมูลของโครงการวิจัยได้รับทราบอย่างทั่วถึง และเนื้อหาที่ได้รับมีความครอบคลุมทุกแง่มุม ส่งผลให้กระบวนการพิจารณาโครงการวิจัยเป็นไปอย่างสมบูรณ์ และควรกำหนดวัน เวลา และสถานที่ ในแต่ละรอบเดือนให้ชัดเจน และเป็นที่ทราบโดยทั่วไปเพื่อให้ง่ายต่อการประสานงาน และนัดหมาย

ด้านงานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย ในกระบวนการจัดทำสัญญาโครงการวิจัย หน่วยประสานงานวิจัย และนักวิจัยควรให้ความสำคัญกับสัญญาโครงการวิจัย ซึ่งเป็นเอกสารที่แสดงถึงวัตถุประสงค์ ขอบเขต เป้าหมาย และเนื้อหาโดยสรุปของโครงการวิจัย โดยผู้ประสานงานวิจัย ควรชี้แจงให้นักวิจัยทราบถึงความสำคัญ และความจำเป็นของสัญญาโครงการ เนื่องจากเอกสารดังกล่าว เป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างนักวิจัย และสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย ทั้งนี้เพื่อลดขั้นตอนการทำงานที่ซ้ำซ้อน และเพื่อให้มีความถูกต้องในการจัดทำสัญญาโครงการ จำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือหนึ่งในการบันทึกและจัดเก็บข้อมูล

ด้านการติดตามโครงการวิจัย ในการติดตามสนับสนุนโครงการวิจัยในพื้นที่ ควรมุ่งเน้นถึงความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการวิจัยเป็นหลัก โดยให้โครงการวิจัยสามารถปรับเปลี่ยนกิจกรรมที่ระบุในสัญญา ให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปตามความเป็นจริง ภายใต้หลักการของงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ด้านงานเครือข่ายความรู้ ควรมีการสำรวจความต้องการของชุมชนในพื้นที่วิจัย ในเรื่องที่ต้องการพัฒนาศักยภาพของชุมชนเอง และประเมินศักยภาพของผู้ประสานงานวิจัย และนักวิจัย ว่ามีความสามารถต่อการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของชุมชนนั้นหรือไม่ เพื่อจะได้หาแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของชุมชนได้อย่างเหมาะสม

ต่อไป หากไม่มีความสามารถก็สามารถจัดหาทรัพยากรจากภายนอกได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ควรมีการสำรวจความต้องการของนักวิจัย และหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเป็นระยะ ๆ ว่าต้องการเพิ่มทักษะการทำงานวิจัยด้านใด เพื่อสามารถได้รับการส่งเสริมได้ตามความต้องการ และรู้เท่าทันสถานการณ์ได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัย เพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบนเท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรจะขยายพื้นที่ในการวิจัยให้กว้างขวางมากขึ้น ควรจะให้ครอบคลุมทุกภาค เพื่อให้ผลการวิจัยเกิดประโยชน์ส่งผลต่อการดำเนินงานของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการศึกษาเทคนิค กระบวนการ ในการดำเนินงานของแต่ละหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นด้วย
3. การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นเท่านั้น การวิจัยครั้งต่อไปควรมีการสอบถามความคิดเห็นจากผู้ที่ได้รับผลกระทบจากงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นด้วย

บรรณานุกรม

- กชกร ชินะวงศ์. 2544. งานวิจัยเพื่อท้องถิ่นสื่อความหมายผ่านฐานคิดและประสบการณ์.
เชียงใหม่: บี.เอส.การพิมพ์.
- กันยา สุวรรณแสง. 2532. จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ: อักษรพิทยา.
- จิตเกษม คุระวรรณ. 2541. ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อคุณภาพของนักเรียนโรงเรียน
หาดใหญ่วิทยาลัย อ.หาดใหญ่ จ. สงขลา. สงขลา: ปัญหาพิเศษทางรัฐประศาสนศาสตร์
(รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต), คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จิระวัฒน์ วงศ์สวัสดิวัฒน์. 2536. ทศนคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมการวัด การพยากรณ์
และการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ.
- ชาญชัย อินทรประวัติ. 2533. การสอนคำนิยาม. สงขลา: สงขลาศรีนครินทร์วิโรฒ.
- ทีมงานโครงการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย(สกว.) สำนักงานภาค. 2545ก. คู่มือการ
บริหารงานและการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เล่ม 2 การพัฒนาโครงการวิจัยเพื่อ
ท้องถิ่น. เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. 2545ข. คู่มือการบริหารงานและการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เล่ม 3
การจัดทำสัญญาโครงการวิจัยเพื่อท้องถิ่น. เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุน
การวิจัย.
- _____. 2545ค. คู่มือการบริหารงานและการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เล่ม 4
การติดตามสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น. เชียงใหม่: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.
- _____. 2545ง. คู่มือการบริหารงานและการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น เล่ม 5
การบริหารงานทั่วไปเพื่อการสนับสนุนงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น. เชียงใหม่: สำนักงานกองทุน
สนับสนุนการวิจัย.
- นงลักษณ์ ชูพล. 2545. ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการบริการของหน่วยกิจการนักศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ ประจำปีการศึกษา 2544. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นพมาศ ชีระเวคิน. 2539. จิตวิทยาสังคมกับชีวิต. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นวลศิริ เปาโรหิตย์. 2531. จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นำชัย ทนุผล. 2540. วิธีเตรียมโครงการวิจัย. เชียงใหม่: ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร
คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

พะยอม วงศ์สารศรี. ม.ป.ป. การบริหารทรัพยากรมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ:

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.

วัชรวิทย์ วันทอง. 2537. ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานโครงการเกษตรก้าวหน้าใน

เขตภาคกลาง. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

วิจารณ์ พานิช. 2542. รายงานประจำปี สกว. พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย. 2542. รายงานประจำปี สกว. พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ:

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

_____. 2543. รายงานประจำปี สกว. พ.ศ. 2543. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

_____. 2545. รายงานประจำปี สกว. พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

_____. 2546. บนเส้นสู่ภูมิปัญญาชาติหนึ่งทศวรรษ สกว. ทศนะและมูมมอ.

กรุงเทพฯ: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค. 2546. เบิกม่านงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น.

เชียงใหม่: วนิดา เพรส.

_____. 2546. วารสารงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นการ สร้างพลังปัญญาจากฐานราก. เชียงใหม่:

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) สำนักงานภาค.

สินีนุช ครุฑเมือง. 2538. ความคิดเห็นผู้นำเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ ต่อการจัดตั้งสภาการเกษตรแห่งชาติ. เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุนทร ธิวัชไพบูลย์. 2531. ความคิดเห็นของบุคลากรและนักศึกษาต่อกิจกรรมสหกรณ์ร้านค้า

"ในวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษาภาคใต้. สงขลา: วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต,

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สุรางค์ จันทร์อม. 2529. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: อักษรบัณฑิต.

สุวัฒน์ ดันดวงศ์. 2532. ทรรศนะของเกษตรกรชาวไทยภูเขาที่มีต่อการดำเนินงานโครงการหลวง

เชียงใหม่: วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

สุวิไล เรืองวัฒนสุข. 2532. จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม

เรื่อง

การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน
 Implementation of the Given Missions by the Community-based Research Node in the
 upper Northern Regions, Thailand

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ท่านพิจารณาเลือกหรือตรงตาม
 ความคิดเห็นของท่านมากที่สุด โดยแบบสอบถามประกอบด้วย 2 ส่วน ได้แก่

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมและการได้
 รับทุนสนับสนุนการวิจัยของผู้ให้ข้อมูล
- ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการ
 ดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น

ข้อมูลตามที่ท่านได้ตอบในแบบสอบถามนี้ทุกประการจะถูกเก็บไว้เป็น ความลับ และใช้
 เพื่อการศึกษา เท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อนักวิจัย และการดำเนินการวิจัยของนักวิจัยใดๆ ทั้งสิ้น
 ทั้งนี้ข้อมูลที่ได้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น ซึ่งมี
 ภารกิจในการสนับสนุนโครงการวิจัยให้ดำเนินงานไปอย่างมีประสิทธิภาพ และจะนำข้อมูลมาใช้
 เป็นแนวทาง ในการปรับปรุงพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นต่อไป

ขอขอบพระคุณทุกท่านในความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างครบถ้วนมา ณ โอกาสนี้ด้วย

เสถียร กีนดี

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการพัฒนา

คณะธุรกิจการเกษตร

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

แบบสอบถาม

การดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นภาคเหนือตอนบน

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับ ลักษณะส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคมของผู้ให้ข้อมูล

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความและกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง () ที่ตรงกับข้อความ
ที่เห็นว่าเป็นจริงมากที่สุด

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ ปี (เกิน 6 เดือน ถือเป็น 1 ปี)

3. สถานภาพการสมรส

() 1. โสด

() 3. หย่าร้าง

() 2. สมรส

() 4. แยกกันอยู่

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

() 1. ประถมศึกษา

() 5. ปริญญาตรี

() 2. มัธยมศึกษา

() 6. ปริญญาโท

() 3. ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.)

() 7. อื่นๆ โปรดระบุ.....

() 4. ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.)

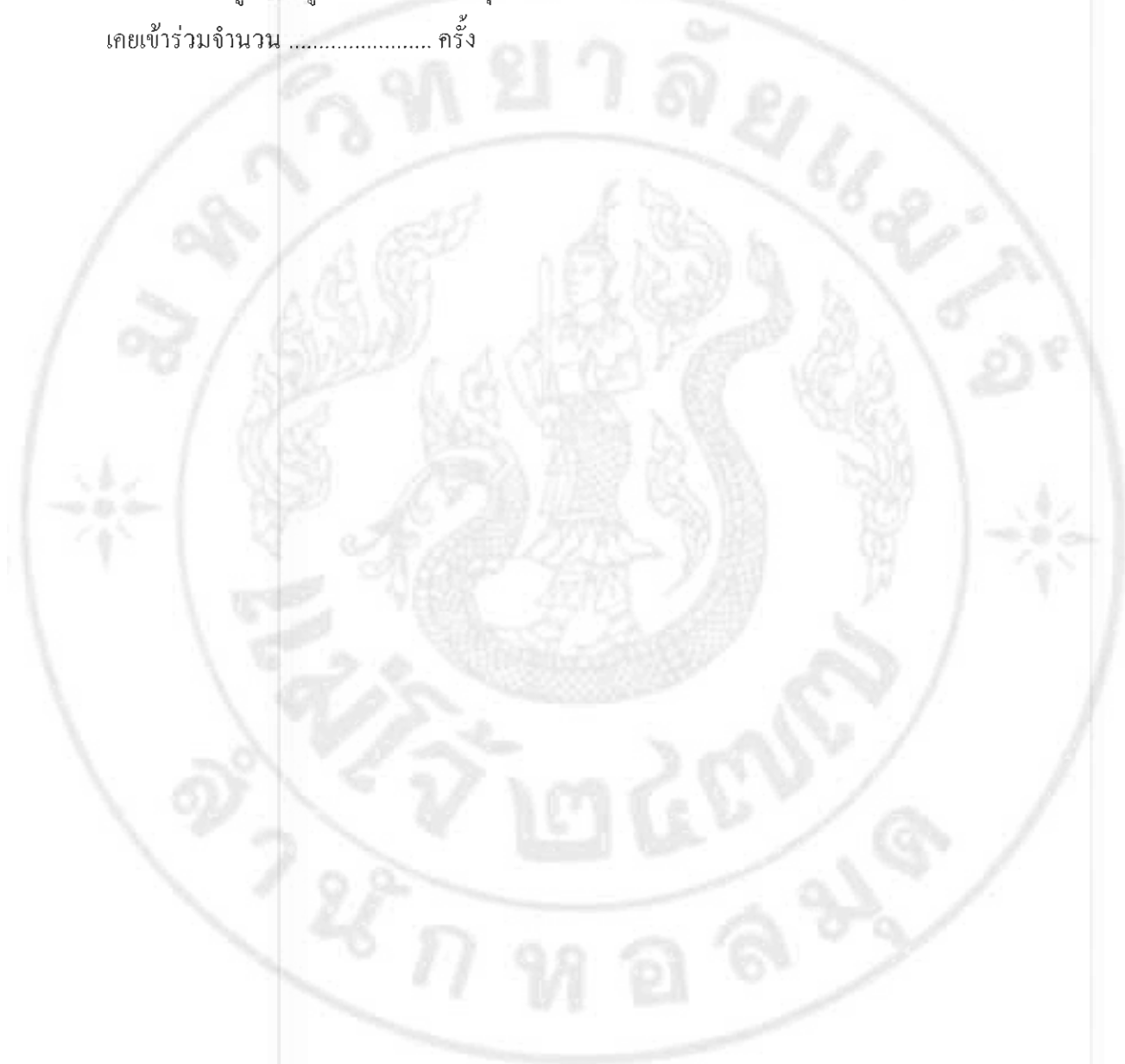
5. รายได้ที่ได้รับเป็นเงินสดในรอบปี พ.ศ. 2546 จำนวน บาท

6. ผู้ให้ข้อมูลเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรมในเรื่องเกี่ยวข้องกับงานวิจัยในรอบปี พ.ศ. 2546 หรือไม่

() เคย

() ไม่เคย

หากผู้ให้ข้อมูลเคยเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรมในเรื่องดังกล่าวในรอบปี พ.ศ. 2546
เคยเข้าร่วมจำนวน ครั้ง

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้ประสานงานวิจัยและนักวิจัยที่มีต่อการดำเนินงาน ตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นและข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน

คำแนะนำ โปรดพิจารณาและประเมินการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นทั้ง 4 งาน ว่ามีความเหมาะสมมากน้อยเพียงใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล			หากผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสมโปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน
	เหมาะสมมาก	เหมาะสมน้อย	ไม่เหมาะสม	
งานพัฒนาโครงการวิจัย				
1. ศึกษาโครงการวิจัยที่นักวิจัยเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก สกว.				
2. นัดพบกับนักวิจัยที่เป็นเจ้าของโครงการวิจัย เพื่อทำความเข้าใจในรายละเอียดของโครงการวิจัยร่วมกัน				
3. เข้าพื้นที่วิจัย เพื่อประเมินศักยภาพของชุมชน				
4. นัดประชุมประชาชนในพื้นที่วิจัยร่วมกับทีมงานวิจัย เพื่อชี้แจงถึงรายละเอียดของโครงการวิจัยให้ประชาชนเข้าใจและเห็นด้วยที่จะมีการวิจัยในพื้นที่				

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล			หากผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสมโปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน
	เหมาะสมมาก	เหมาะสมน้อย	ไม่เหมาะสม	
5. ให้การสนับสนุนนักวิจัยในการพัฒนาโครงการวิจัยให้เป็นโครงการที่สมบูรณ์แบบที่สุด				
6. นัดประชุมคณะกรรมการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจพิจารณาโครงการวิจัยที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากสกว. หรือให้นำไปปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำเสนอครั้งต่อไป				
งานจัดทำสัญญาโครงการวิจัย 1. ศึกษา วิเคราะห์และสรุปข้อมูลบางประการของโครงการวิจัยที่ได้รับความเห็นชอบ เพื่อนำข้อมูลข้างต้นมาประกอบการจัดทำสัญญาโครงการวิจัย				

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงาน ตามพันธกิจของหน่วยประสาน งานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็น ของผู้ให้ข้อมูล			หากผู้ให้ข้อมูลมี ความคิดเห็นว่า เหมาะสมน้อย หรือไม่เหมาะสม โปรดให้ ข้อเสนอแนะใน การปรับเปลี่ยน วิธีการดำเนินงาน
	เหมาะสม มาก	เหมาะสม น้อย	ไม่ เหมาะสม	
2. จัดทำสัญญาโครงการวิจัย โดย จำแนกตามประเภทของสัญญา จัดทำงบประมาณเป็น หมวดหมู่แยกตามประเภท ค่าใช้จ่าย และจัดทำข้อตกลง ในสัญญารับทุน				
3. ศึกษาทบทวนสัญญาที่ได้จัดทำ ไว้แล้วเพื่อตรวจสอบความ ถูกต้อง				
4. บันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับ สัญญาโครงการวิจัยดังกล่าว ตามแบบฟอร์มของ สกว. สำนักงานภาค ลงในโปรแกรม คอมพิวเตอร์				
5. จัดทำบันทึกข้อความ เรื่องขอ อนุมัติโครงการวิจัยพร้อมสิ่งที่ ส่งมาด้วย คือสัญญา โครงการวิจัย ไปยัง สกว. สำนักงานภาค				

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล			หากผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นที่เหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสมโปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน
	เหมาะสมมาก	เหมาะสมน้อย	ไม่เหมาะสม	
งานติดตามโครงการวิจัย 1. ศึกษา วิเคราะห์รายละเอียดของโครงการวิจัย และวางแผนการติดตามสนับสนุนการดำเนินงานของโครงการ				
2. นัดพบนักวิจัยเพื่อทบทวนถึงแผนการดำเนินงานวิจัยที่นักวิจัยได้กำหนดไว้ว่าจะยืนยันหรือปรับเปลี่ยน				
3. เข้าพื้นที่วิจัย เพื่อติดตามการดำเนินงานวิจัยในทุกกิจกรรมว่าเป็นไปตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือไม่				
4. ติดตามการใช้งบประมาณในกิจกรรมงานวิจัยและตรวจสอบความถูกต้องของการจัดทำเอกสารการเงิน				
5. ตรวจสอบรายงานความก้าวหน้าของโครงการวิจัย โดยดูความสอดคล้องของเนื้อหาที่ระบุไว้ในสัญญาก่อนนำส่ง สกว. สำนักงานภาค				

ข้อความเกี่ยวกับการดำเนินงานตามพันธกิจของหน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่น	ระดับความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล			หากผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นว่าเหมาะสมน้อยหรือไม่เหมาะสมโปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับเปลี่ยนวิธีการดำเนินงาน
	เหมาะสมมาก	เหมาะสมน้อย	ไม่เหมาะสม	
6. ติดตามการดำเนินงานของนักวิจัยว่าได้ดำเนินกิจกรรม ตามแผนการวิจัยที่กำหนดไว้หรือไม่				
งานเครือข่ายความรู้				
1. ส่งข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวของงานวิจัยให้นักวิจัยเป็นประจำ				
2. จัดให้มีการให้ความรู้ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและเรื่องอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ประชาชนในชุมชนพื้นที่วิจัย				
3. นำเสนอความเคลื่อนไหวการดำเนินงานของหน่วยประสานงานเป็นบทความเพื่อเผยแพร่ทางจดหมายข่าวและ website				
4. จัดทำคู่มือประสบการณ์การทำงาน of หน่วยประสานงานวิจัยเพื่อท้องถิ่นออกเผยแพร่				
5. สนับสนุนให้โครงการวิจัยได้รับการเผยแพร่ออกสู่สาธารณะโดยสื่อต่าง ๆ				

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาให้ข้อมูลมา ณ โอกาสนี้

ภาคผนวก ข
ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ – สกุล	นางสาวเสงี่ยม คีนดี
วัน เดือน ปี เกิด	24 กุมภาพันธ์ 2516
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2530 จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านลาดสมดี จังหวัด อุบลราชธานี พ.ศ. 2535 จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนมัธยมตระการพืชผล จังหวัด อุบลราชธานี พ.ศ. 2537 จบการศึกษาระดับอนุปริญญา จากวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดชลบุรี พ.ศ. 2538 จบการศึกษาปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2539 ครูผู้สอน โรงเรียนอนุบาลสายครุณ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ พ.ศ. 2540 เจ้าหน้าที่บริการและธุรการห้องสมุด คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ. 2541 เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป ของสำนัก ประสานงาน กลุ่มโครงการวิจัยด้านเศรษฐกิจ และสังคมของเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนม คณะ เกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ภายใได้ การสนับสนุนของ สำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย พ.ศ. 2542 – ปัจจุบัน เจ้าหน้าที่สนับสนุนงานบริหาร สำนักงานกอง ทุนสนับสนุนการวิจัย สำนักงานภาค จังหวัด เชียงใหม่